

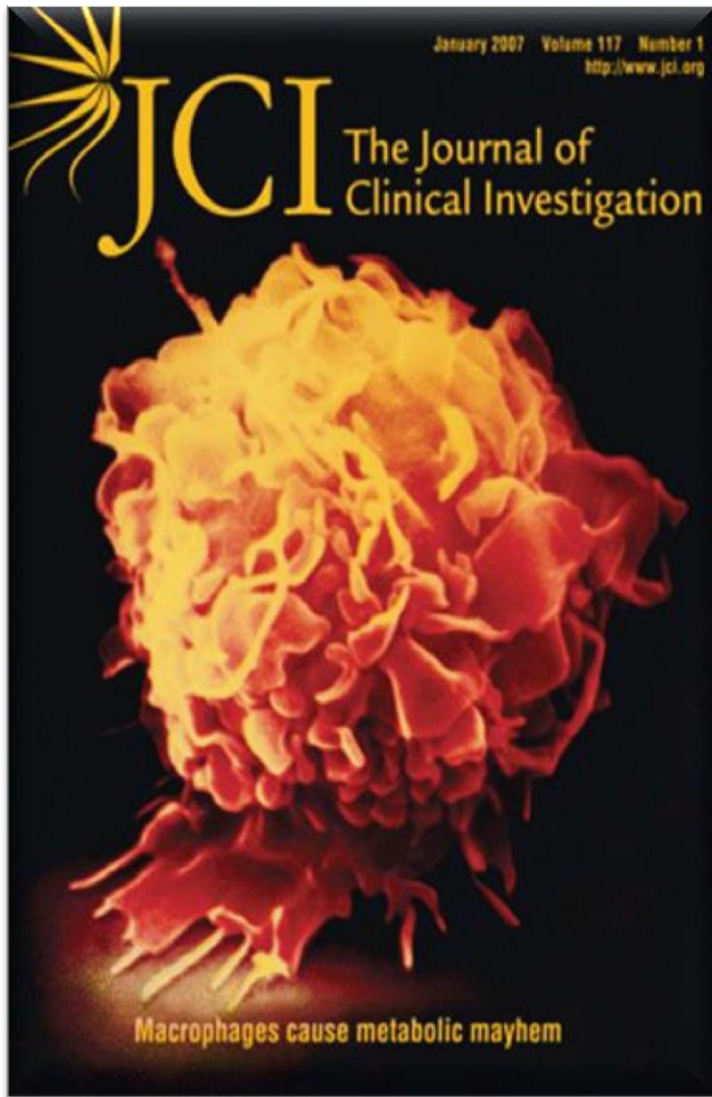
7^η Επιστημονική Διημερίδα
ΕΙΕΠ
25-26 Φεβρουαρίου 2011
Ξενοδοχείο Divani Caravel
Αθήνα

Παχυσαρκία και Φλεγμονή

Ευθ. Καπάντας
Διευθυντής
Τμήμα: Διαβήτη - Παχυσαρκίας - Μεταβολισμού
Νοσοκομείο Metropolitan

και

Δομή της Ομιλίας

- 1) Γενικά περί της παχυσαρκίας και της φλεγμονής
- 2) Σχέση της παχυσαρκίας με τη φλεγμονή
- 3) Μηχανισμοί πρόκλησης φλεγμονής στην παχυσαρκία
- 4) Η επίδραση της απώλειας βάρους στη φλεγμονή

Δομή της Ομιλίας

- 1) Γενικά περί της παχυσαρκίας και της φλεγμονής
- 2) Σχέση της παχυσαρκίας με τη φλεγμονή
- 3) Μηχανισμοί πρόκλησης φλεγμονής στην παχυσαρκία
- 4) Η επίδραση της απώλειας βάρους στη φλεγμονή

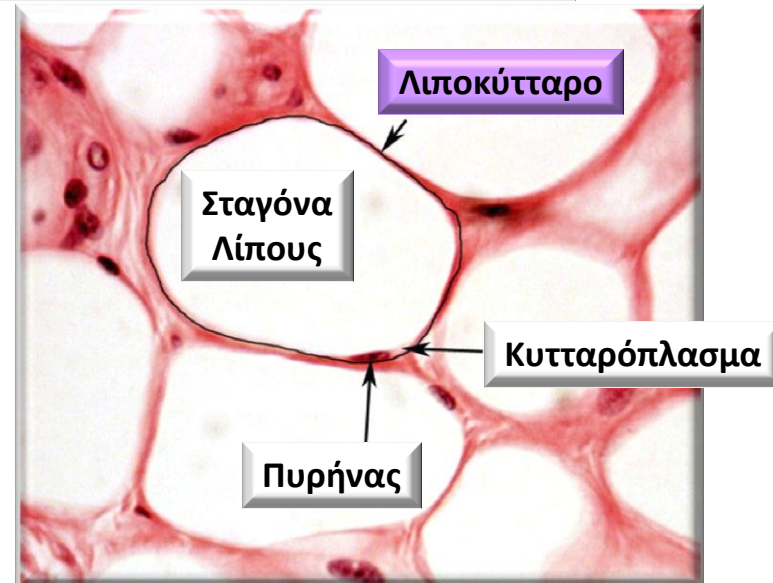
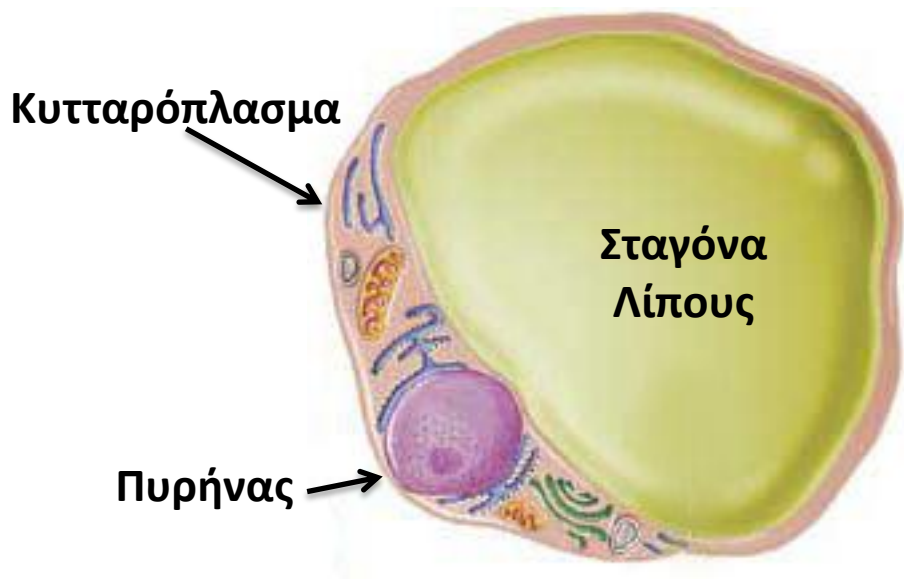
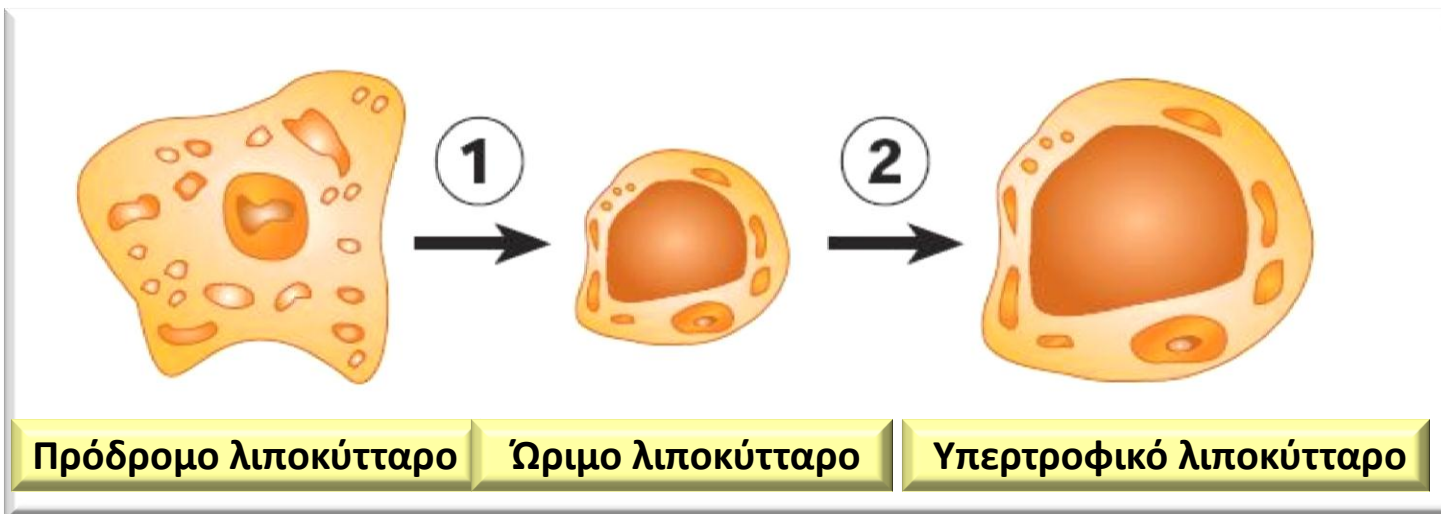
Ορισμός της Παχυσαρκίας

Παχυσαρκία ορίζεται:

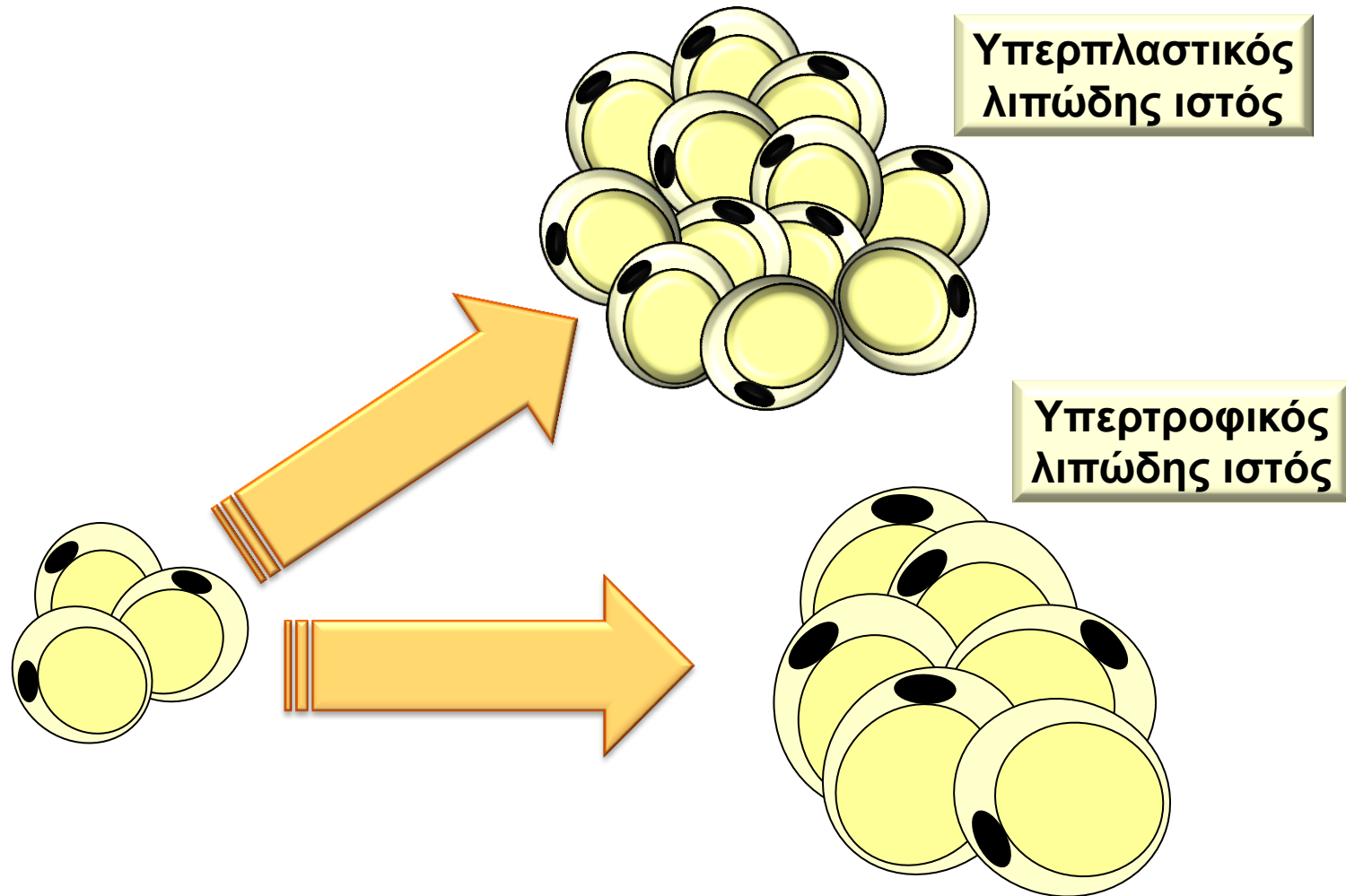
ως η νόσος του ενεργειακού μεταβολισμού, στην οποία υπάρχει παθολογικά αυξημένη συσσώρευση λίπους στο ανθρώπινο σώμα, σε σημείο ώστε να αποτελεί κίνδυνο για την υγεία.

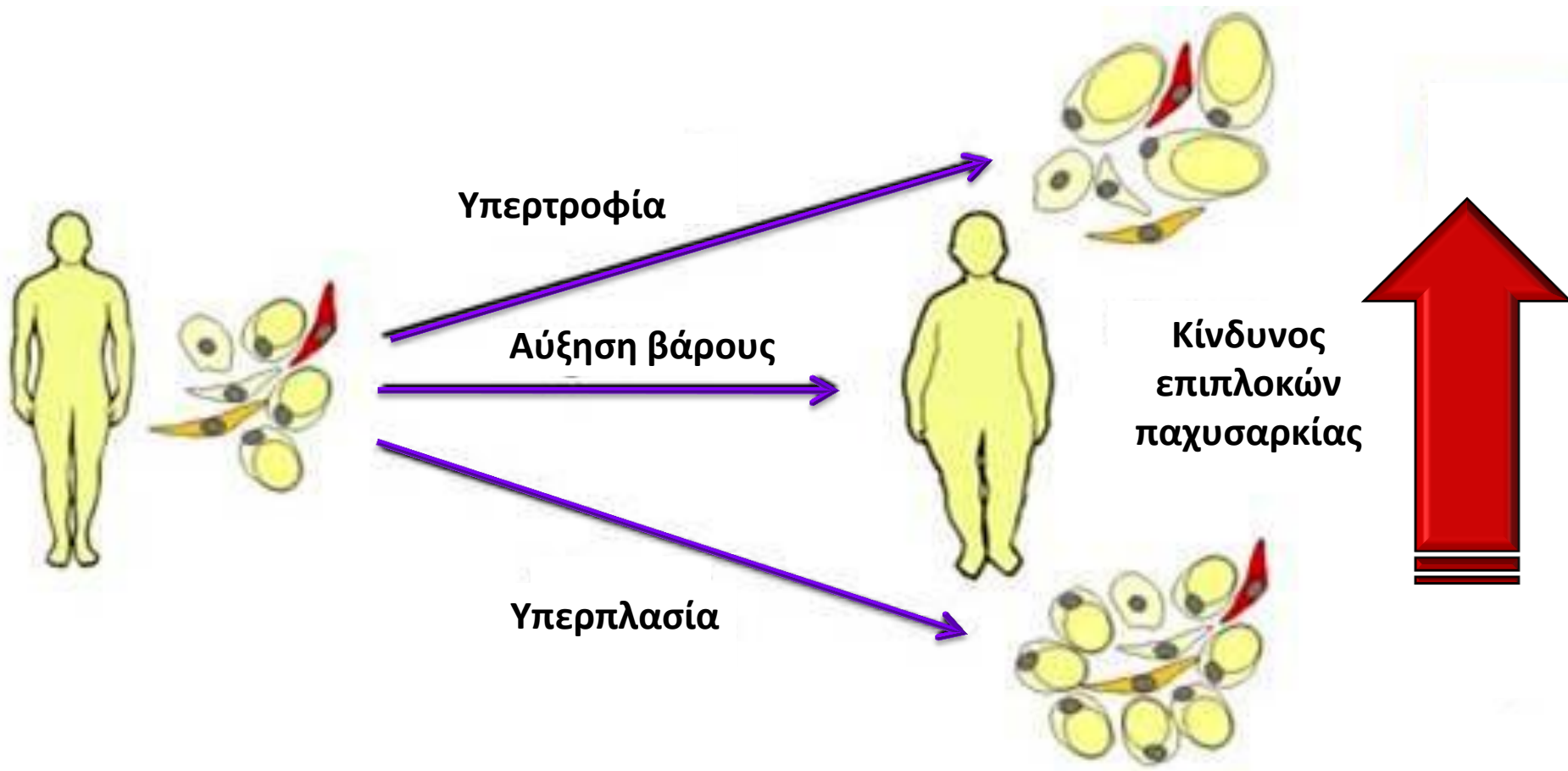
Η εξέλιξη του λιποκυττάρου

Το θετικό ενεργειακό ισοζύγιο οδηγεί είτε σε αύξηση του αριθμού των λιποκυττάρων είτε σε αύξηση του μεγέθους τους

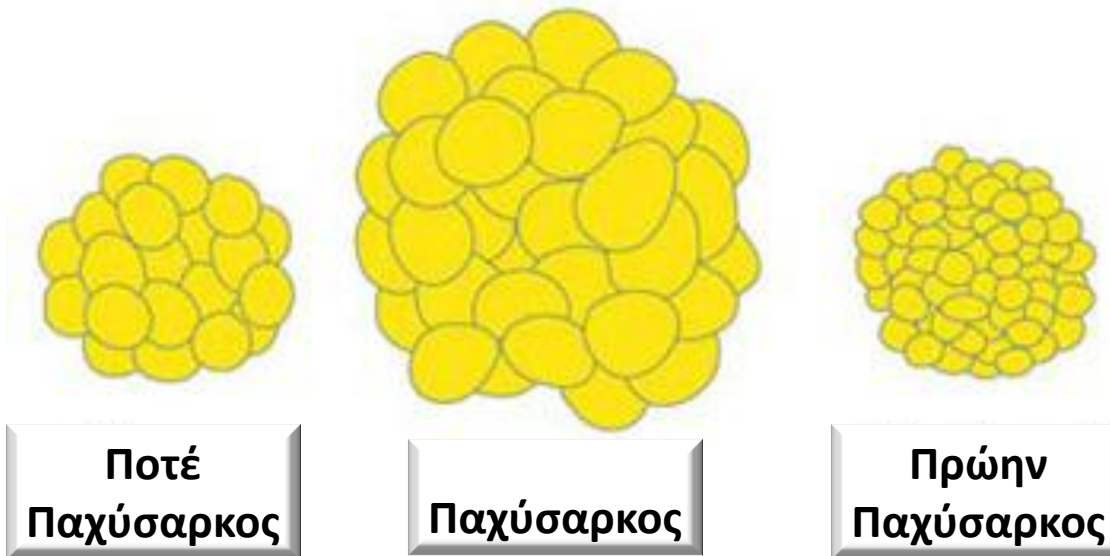

Υπερτροφική & υπερπλαστική μορφή της παχυσαρκίας

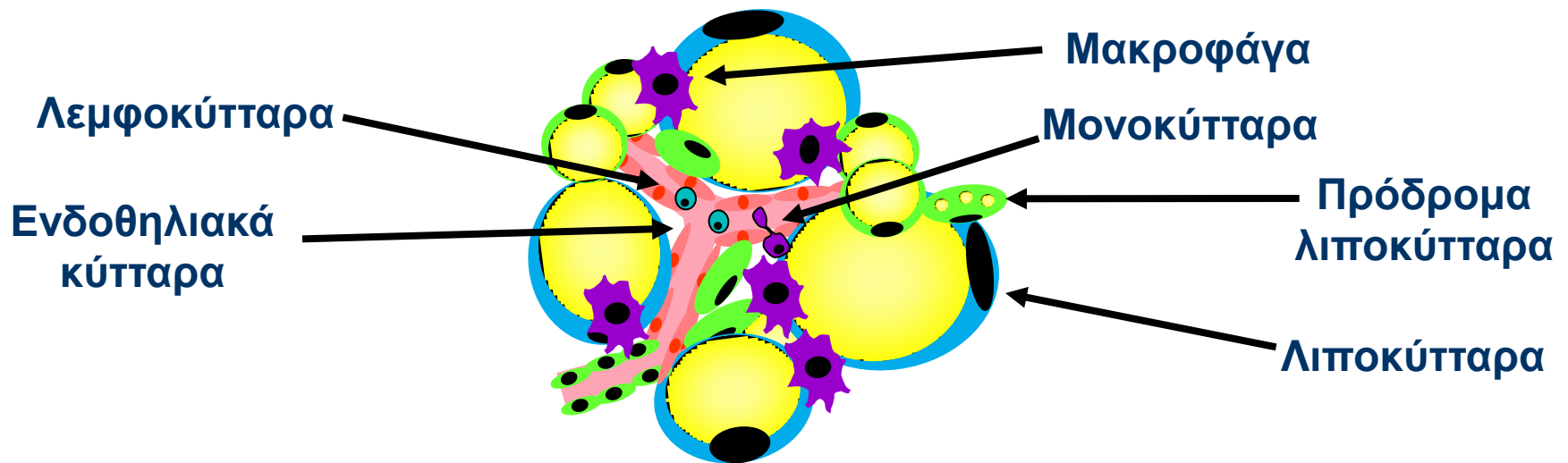

Μεταβολές της κυτταροβρίθειας του λιπώδους ιστού, με την αύξηση ή τη μείωση του ενεργειακού ισοζυγίου

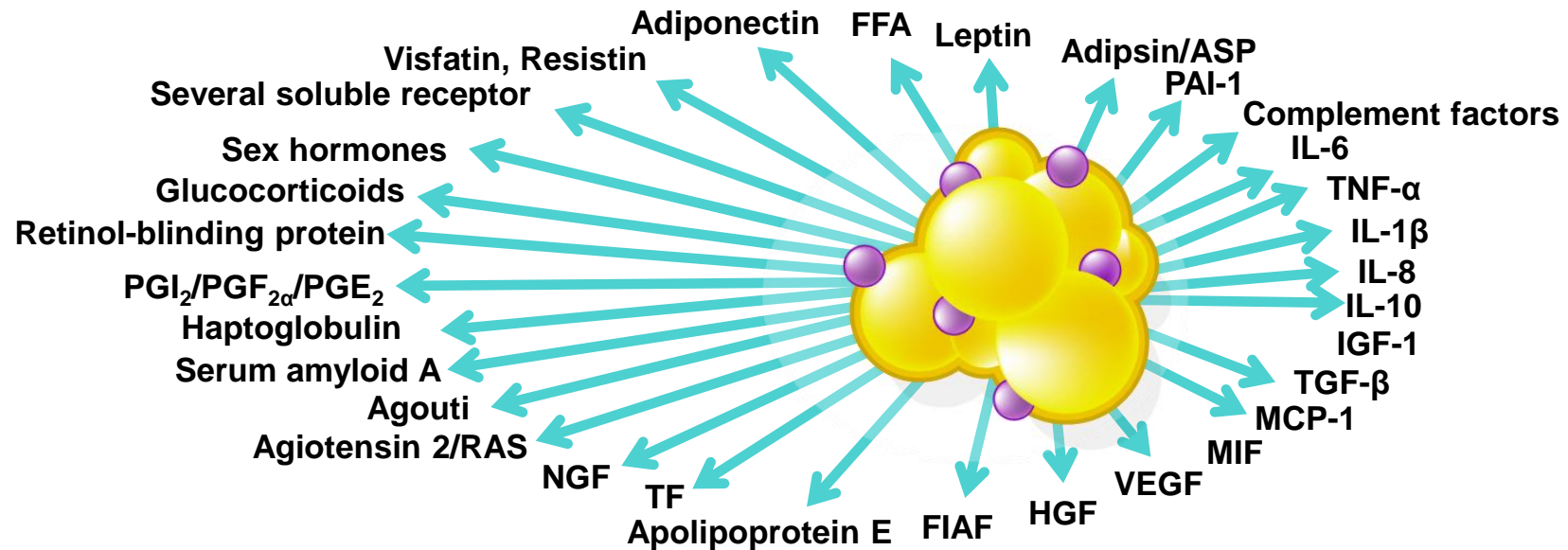

Κυτταρικοί πληθυσμοί εντός του λευκού λιπώδη ιστού

- Λιποκύτταρα $\approx 30\%$
- Πρόδρομα λιποκύτταρα & ινοβλάστες
- Ίνες κολλαγόνου
- Αιμοφόρων αγγείων (τοιχώματος & ενδοθηλίου τριχοειδών)
- Κύτταρα ανοσοποιητικού (μονοπύρρηνα, μακροφάγα, λεμφοκύτταρα)

Η ενδοκρινική λειτουργία του λιπώδους ιστού

Επεξηγήσεις

ASP= Acylation-stimulating protein
 FFA= Free fatty acid
 FIAF= Fasting-induced adipose factor
 HGF= Hepatocyte growth factor
 IGF-1 = Insulin-like growth factor-1
 IL= Interleukin

MCP-1= Monocyte chemoattractant protein-1
 MIF= Macrophage migration inhibitory factor
 NGF= Nerve growth factor
 PAI-1= Plasminogen activator inhibitor-1
 PGE₂= Prostaglandin E₂
 PGF_{2α}= 8-iso-prostaglandin F_{2α}

PGI₂= Prostaglandin I₂
 RAS= Renin-angiotensin system
 TF= Tissue factor
 TGF-β= Transforming growth factor-β
 TNF-α= Tumor necrosis factor-α
 VEGF= Vascular endothelial growth factor

Η Παχυσαρκία είναι πολυσυστηματική νόσος

Παθήσεις Αναπνευστικού
Σ. Άπνοιας του ύπνου
Περιοριστικού τύπου ανεπάρκεια

Αυξημένη ενδοκρανιακή πίεση

Αγγειακά εγκεφαλικά
Καταρράκτης

Μη αλκοολική στεατοηπατίτις
Στεάτωση
Στεατοηπατίτις
Κίρρωση

Στεφανιαία νόσος

← Σακχ. Διαβήτης

← Δυσλιπιδαιμία

← Υπέρταση

Χολοκυστοπάθειες

Παγκρεατίτις

Γυναικολογικές διαταραχές
Διαταραχές της περιόδου
Υπογονιμότητα
Σ. πολυκυστικών ωοθηκών

Καρκίνος
Μαστού, ενδομητρίου,
τραχήλου της μήτρας
παχέος εντέρου, οισοφάγου,
παγκρέατος, νεφρών, προστάτη

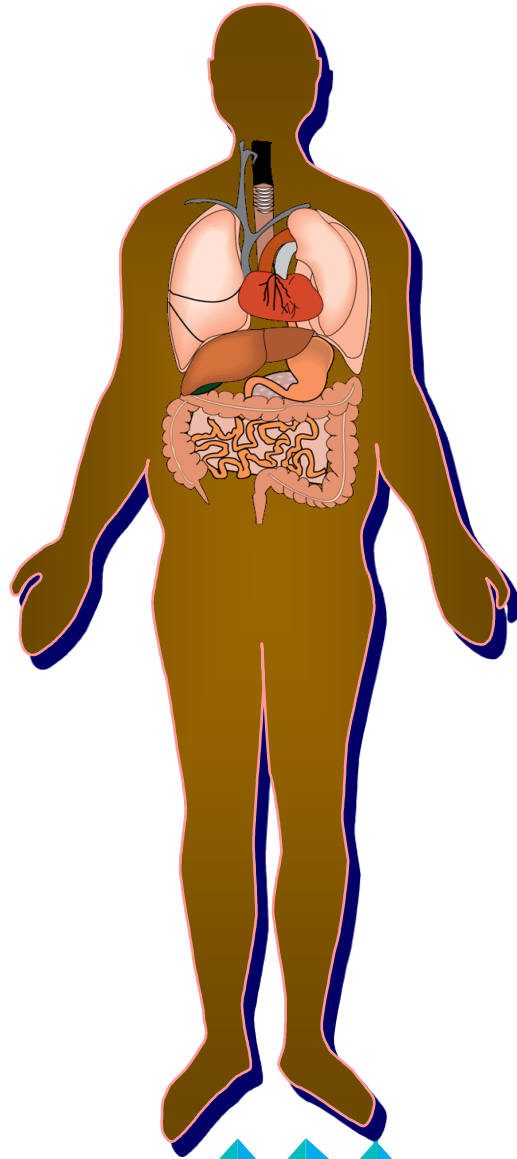
Οστεοαρθρίτις

Φλεβική ανεπάρκεια

Δερματοπάθειες

Ουρική αρθρίτις

Η Παχυσαρκία είναι πολυσυστηματική νόσος

??? Επειδή είναι:

**Χαμηλής
δραστηριότητας,
συστηματική,
φλεγμονώδης
κατάσταση !!!**

Φλεγμονή: ορισμός και χαρακτηριστικά

Φλεγμονή ορίζεται:

ως η απάντηση των ιστών του ανθρωπίνου σώματος, σε μόλυνση από μικροοργανισμούς, τοξίνες ή χημικές ουσίες.

Χαρακτηριστικά:

- Calor (θερμότης)
- Dolor (πόνος)
- Rubor (ερυθρότης)
- Tumor (οίδημα)
- Functio laesa (απώλεια λειτουργικότητας)

Φλεγμονή κατάταξη:

- Οξεία φλεγμονή
- Χρόνια φλεγμονή

Φλεγμονή: ορισμός και χαρακτηριστικά (νεότερα)

Φλεγμονή ορίζεται:

ως η απάντηση ..., σε βλαπτικούς παράγοντες ..., και χαρακτηρίζεται από μειωμένη λειτουργικότητα ...

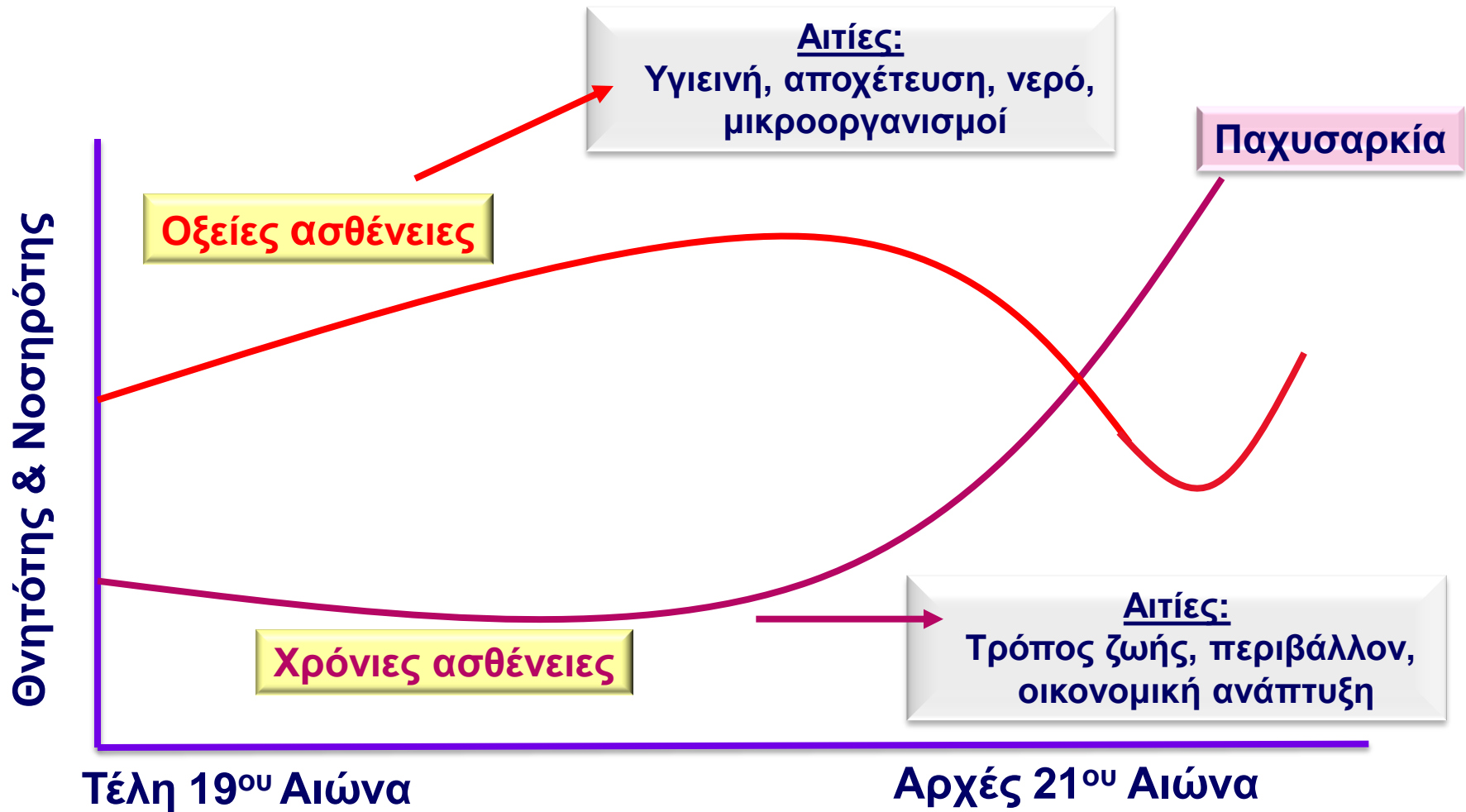
Φλεγμονή κατάταξη:

- Βιολογική φλεγμονή “metaflammation”
- Οικολογική φλεγμονή “ecoflammation”

Κλιματικές αλλαγές και παχυσαρκία συνδέονται μεταξύ τους μέσω μιας μορφής της φλεγμονής, την “χαμηλής έντασης, συστηματική φλεγμονή”

Η διαχρονική τάση στην επιδημιολογία των ασθενειών

Προ-φλεγμονώδεις επαγωγείς

Τρόπος ζωής:

- ⊕ Διατροφή (υπερφαγία, δυτικού τύπου διατροφή ...)
- ⊕ Διατροφικά μακρο και μικροστοιχεία (ζάχαρη, λιπαρά γεύματα, κορεσμένα λίπη, trans λίπη, αλκοόλ, αλάτι ...)
- ⊕ Κατασκευή γευμάτων (τηγανιτά, ψητά)
- ⊕ Παχυσαρκία
- ⊕ Μηδενική σωματική δραστηριότητα
- ⊕ Κάπνισμα
- ⊕ Κατανάλωση φαρμακευτικών ουσιών (κοκαΐνη, ...)
- ⊕ Stress (άγχος, μελαγχολία, κατάθλιψη, πνευματική εξουθένωση)
- ⊕ Ανεπάρκεια βιταμίνης D

Περιβαλλοντικοί παράγοντες:

- ⊕ Ατμοσφαιρική ρύπανση
- ⊕ Κτιριακό περιβάλλον (κακή κατασκευή, κλιματισμός ...)
- ⊕ Χαμηλή υγρασία

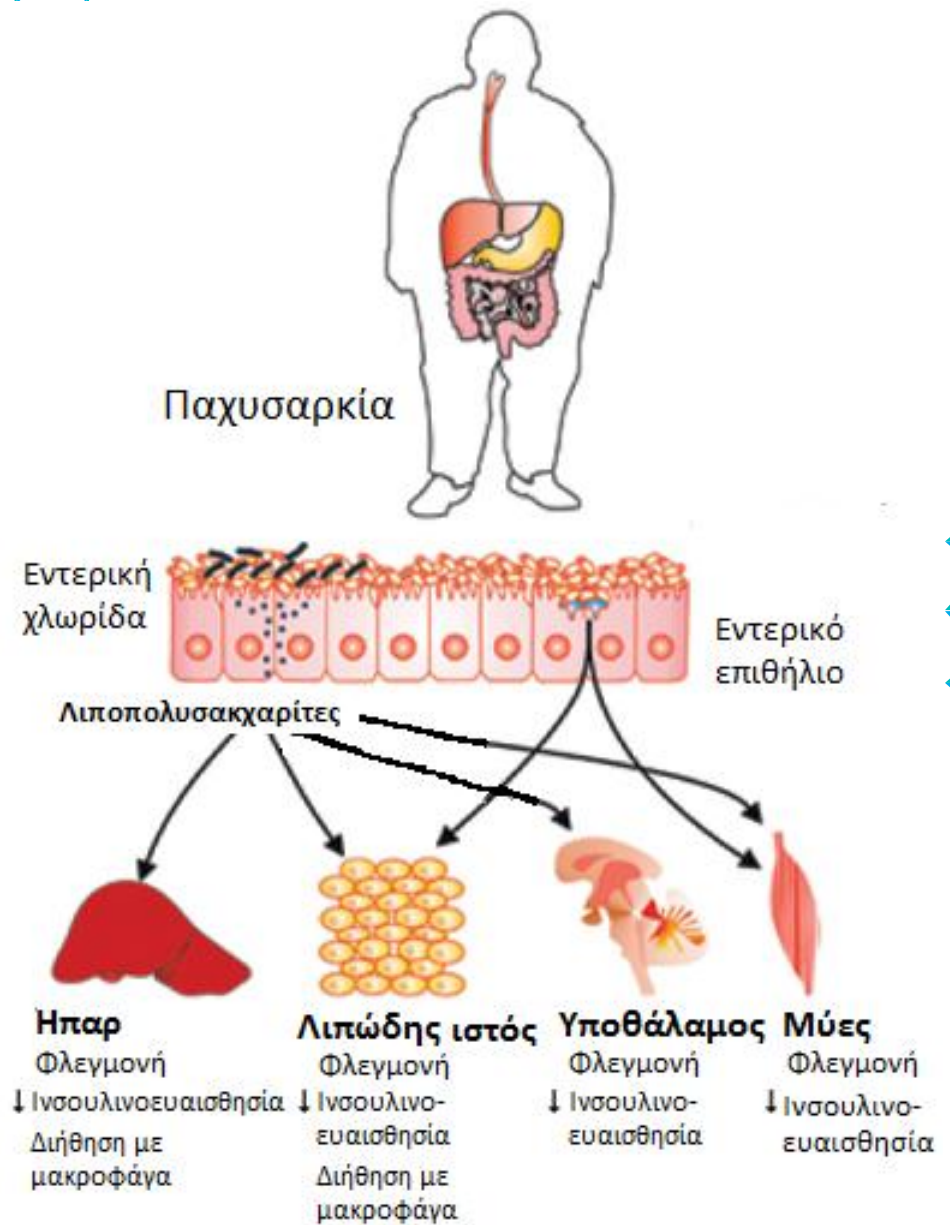
Το φλεγμονώδες εξωτερικό περιβάλλον (ecoflammmation)

Παχυσαρκία (χαμηλής δραστηριότητας χρόνια φλεγμονώδης κατάσταση) και Περιβάλλον (φλεγμονώδης επαγωγέας): Τμήματα του ίδιου Συνδρόμου?

Σχηματική παρουσίαση
πιθανών μηχανισμών
που συνδέουν
την εντερική χλωρίδα με
την παχυσαρκία
& τη φλεγμονή

Παθολογικές καταστάσεις συνοδευόμενες από χρόνια Φλεγμονή

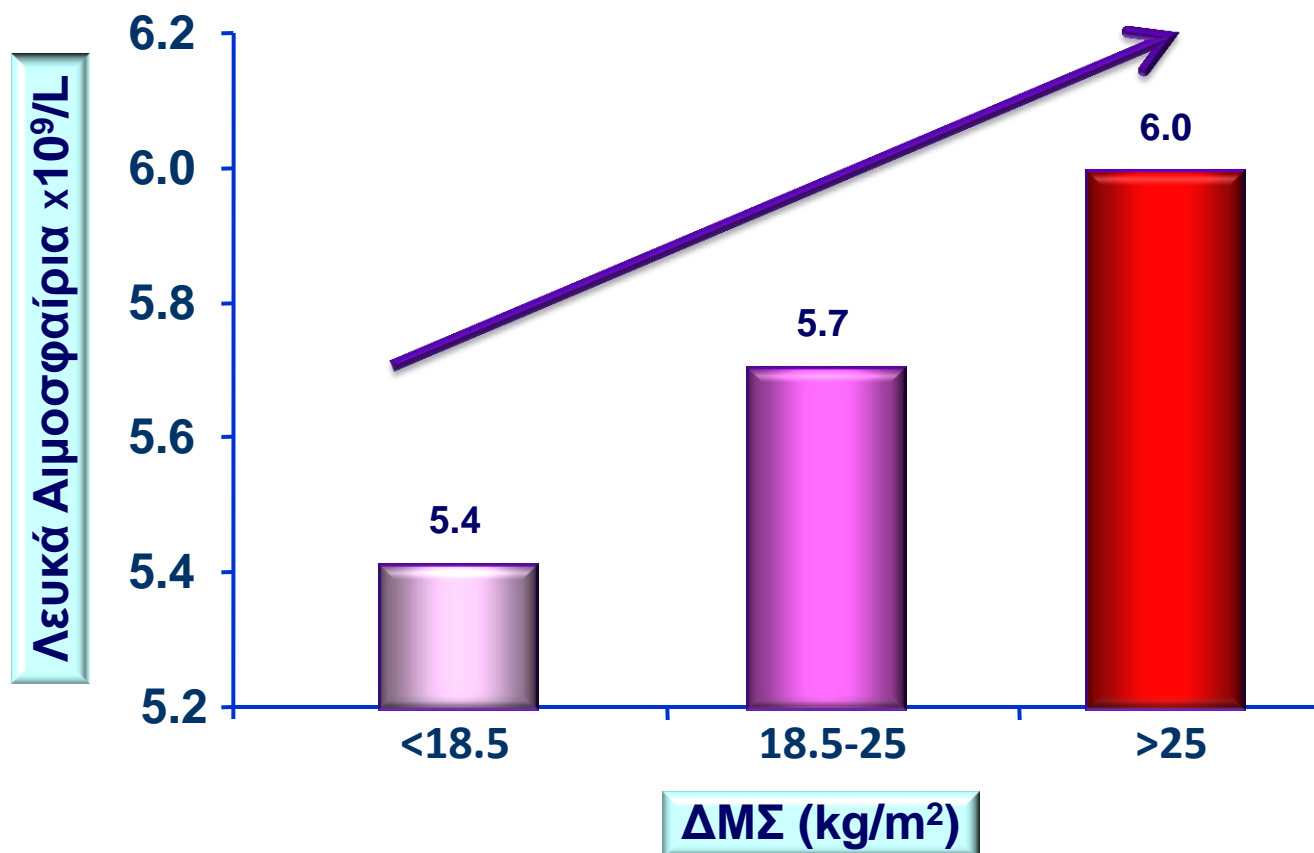

Δομή της Ομιλίας

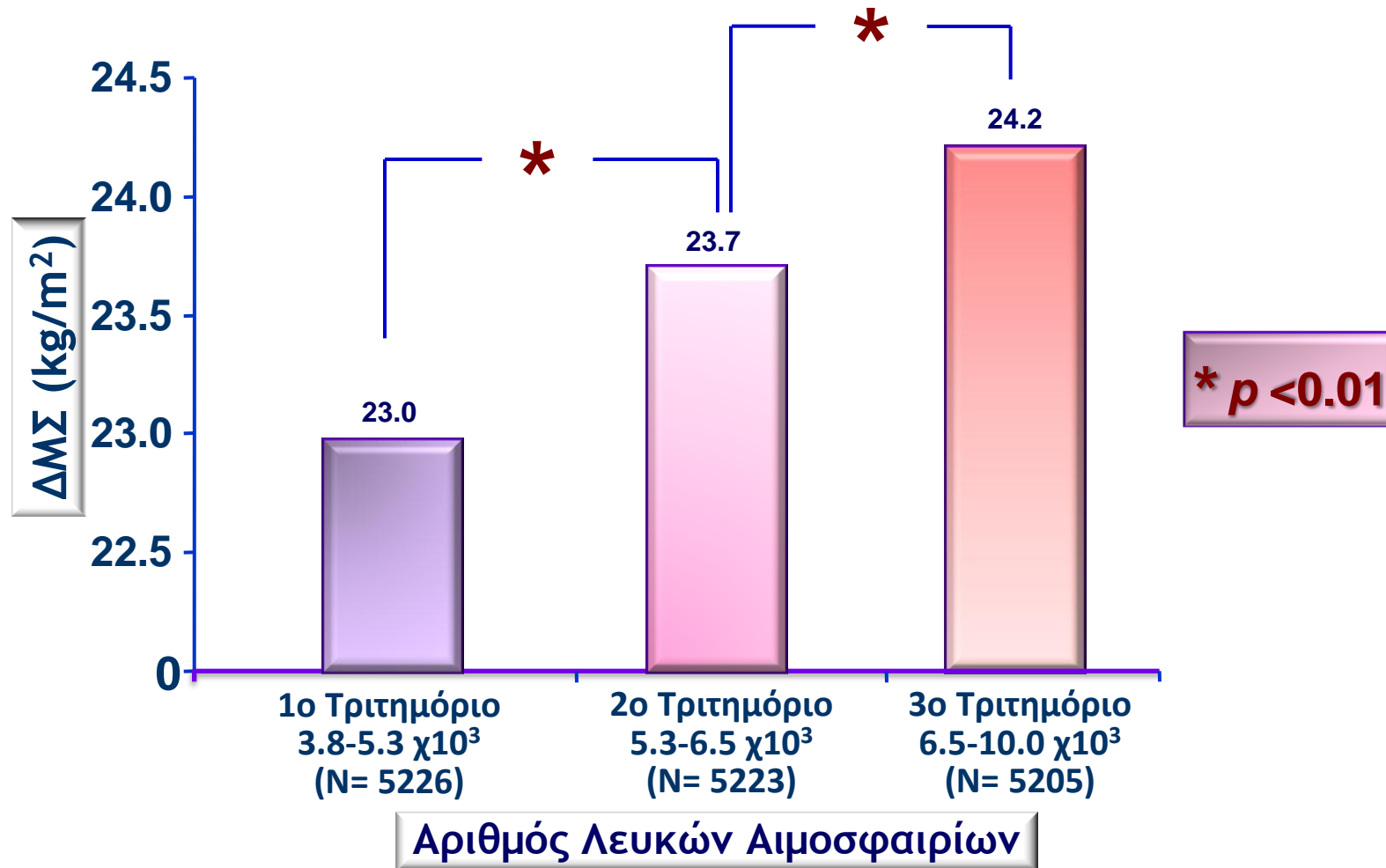
- 1) Γενικά περί της παχυσαρκίας και της φλεγμονής
- 2) Σχέση της παχυσαρκίας με τη φλεγμονή
- 3) Μηχανισμοί πρόκλησης φλεγμονής στην παχυσαρκία
- 4) Η επίδραση της απώλειας βάρους στη φλεγμονή

Σχέση αριθμού λευκών αιμοσφαιρίων & σωματικού βάρους σε κατοίκους της υπαίθρου στην Ιαπωνία

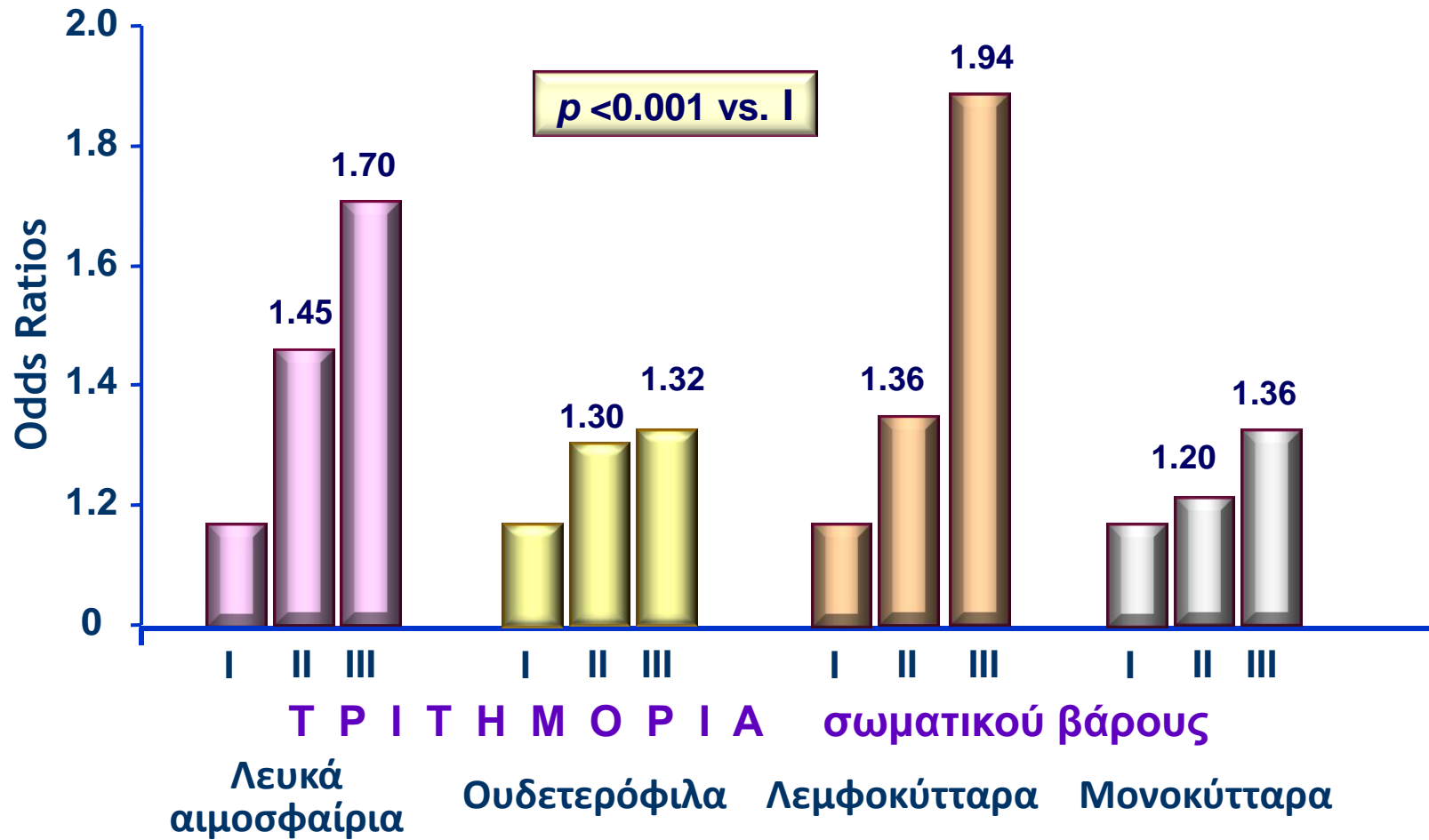

Σχέση σωματικού βάρους & αριθμού λευκών αιμοσφαιρίων σε Κορεάτικο πληθυσμό

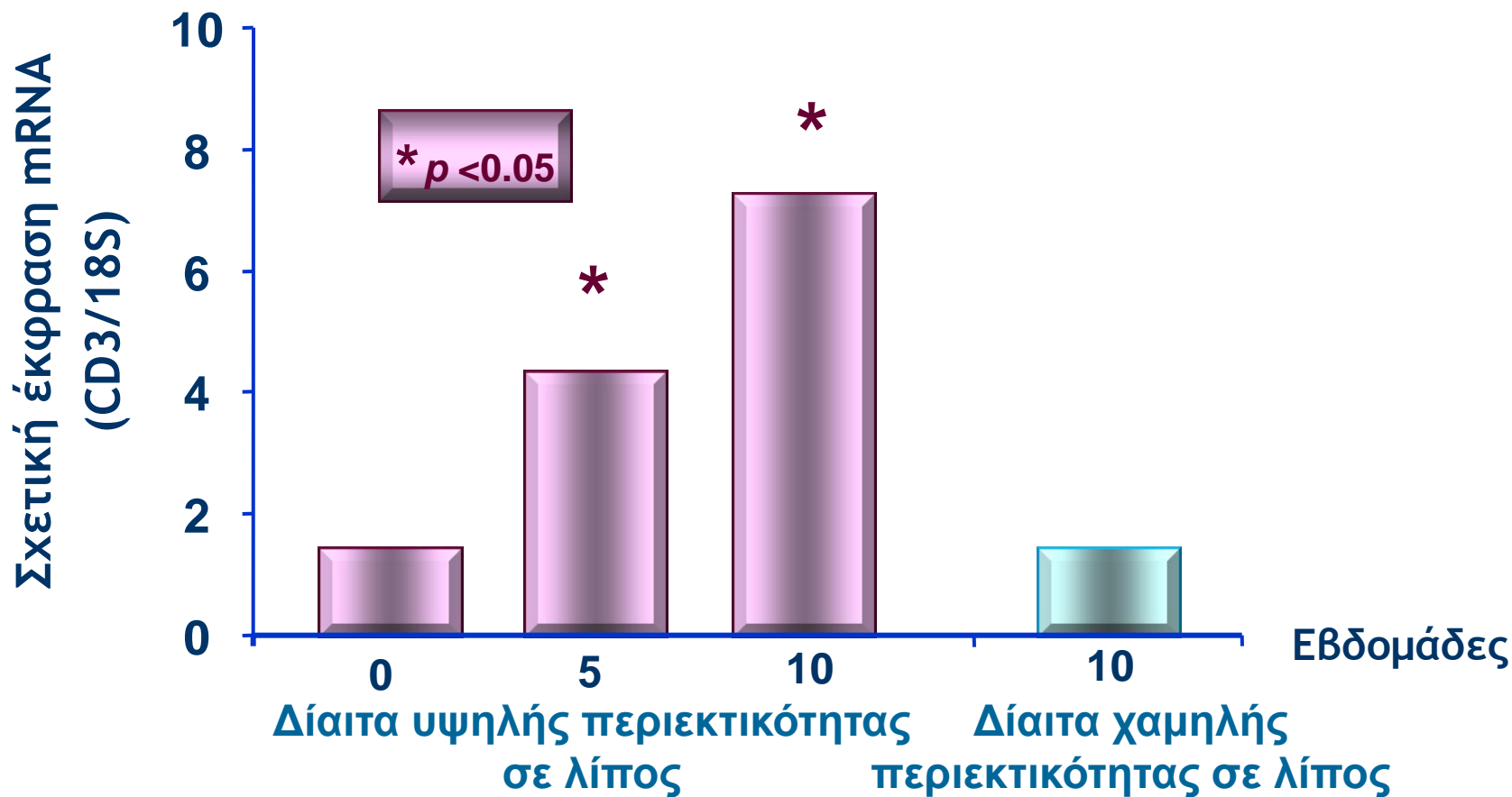

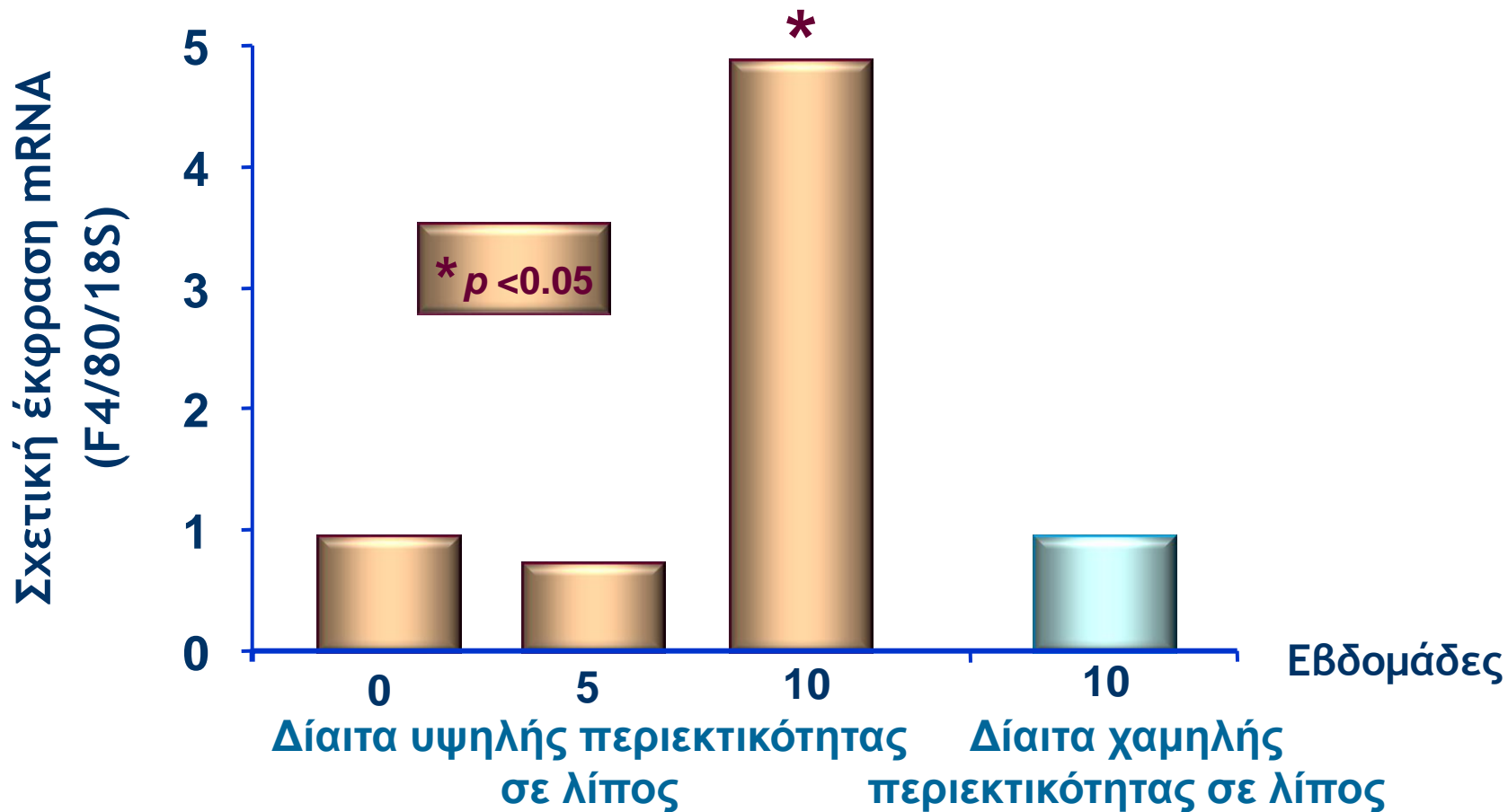
Υπεροχή πιθανότητας εύρεσης αυξημένου αριθμού Λευκών, ουδετεροφίλων, λεμφοκυττάρων & μονοκυττάρων, με την αύξηση του σωματικού βάρους

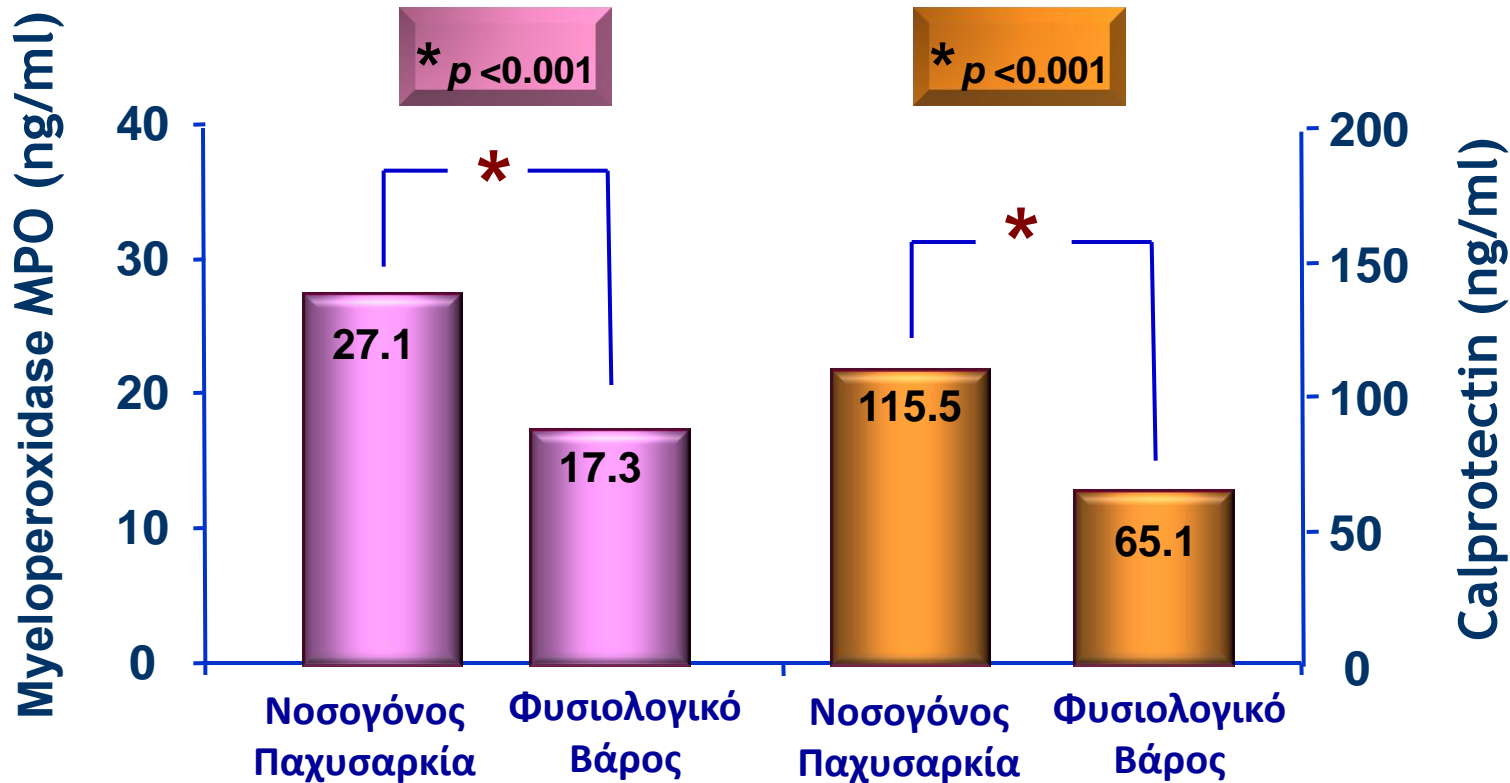
Η αύξηση του σωματικού βάρους συνοδεύεται από διήθηση του σπλαχνικού λίπους με λεμφοκύτταρα, σε ποντίκια

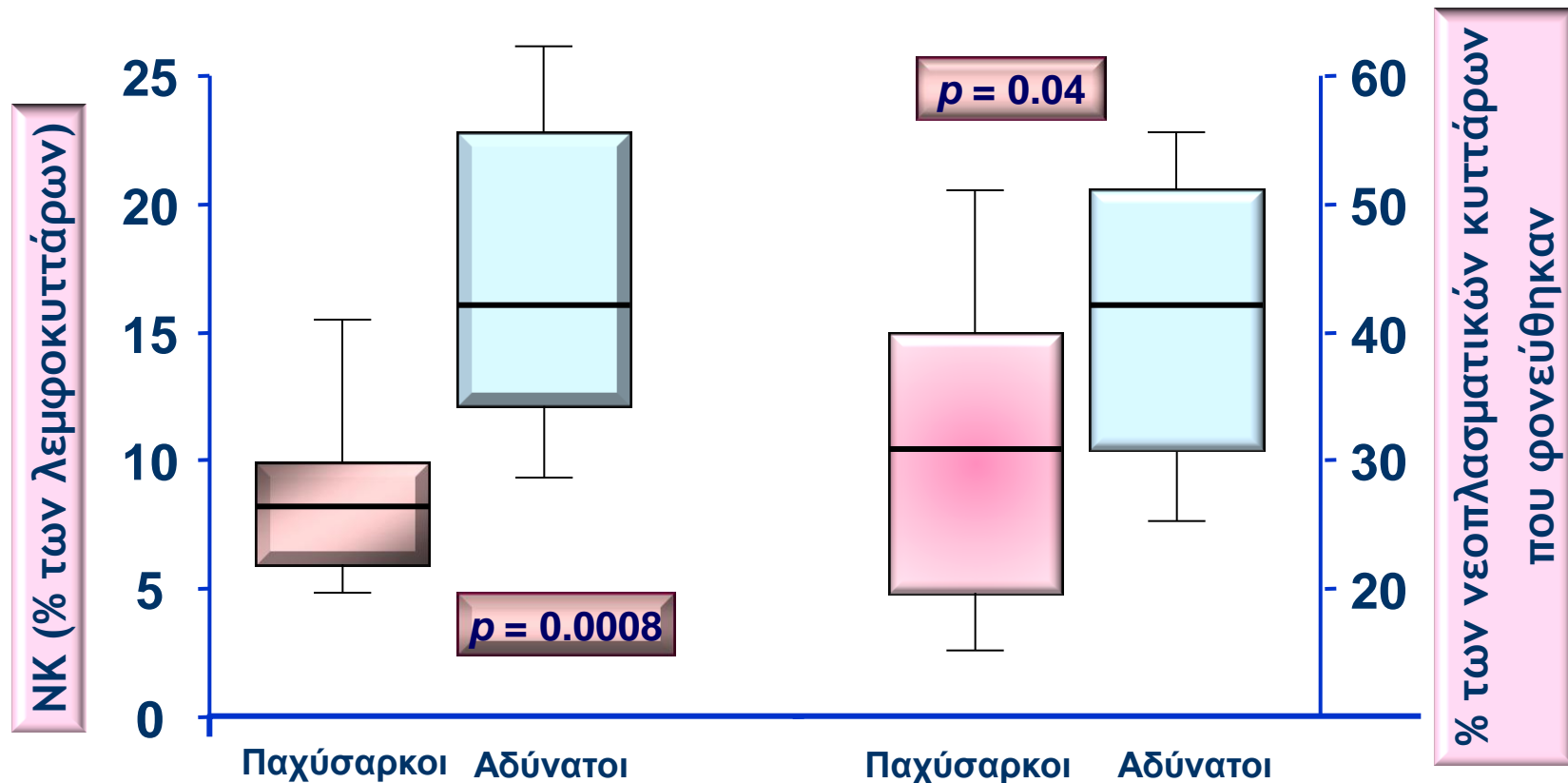
Η αύξηση του σωματικού βάρους συνοδεύεται με διήθηση του σπλαχνικού λίπους από μακροφάγα, στα ποντίκια

Τα ουδετερόφιλα είναι ενεργοποιημένα στα άτομα με νοσογόνο παχυσαρκία

Ο αριθμός & η δραστηριότητα των φυσικών φονικών κυττάρων (Natural Killer-NK) είναι μειωμένα στην παχυσαρκία

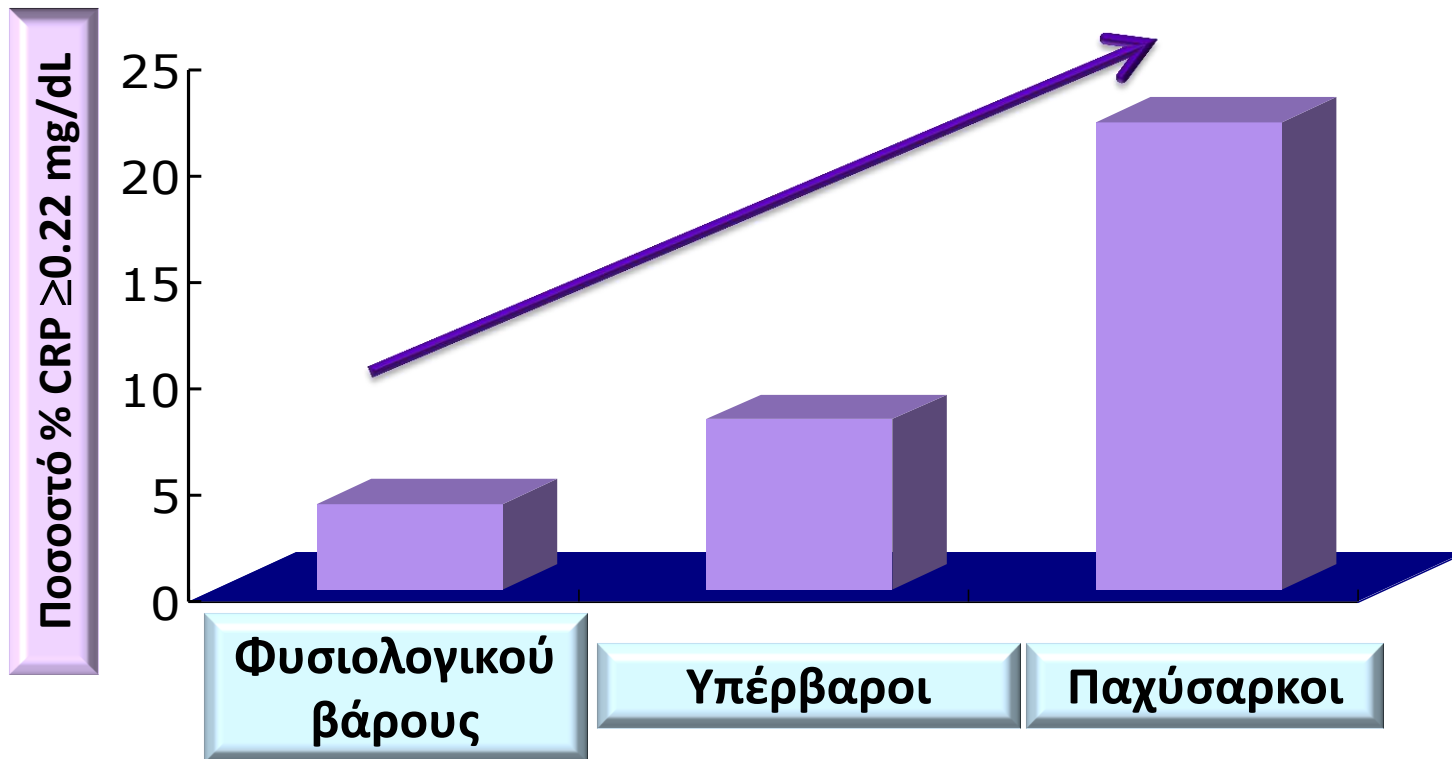

Σpearman συντελεστές συσχέτισης της Hs-CRP & του αριθμού των λευκών αιμοσφαιρίων, με σωματομετρικά, σε μη καπνιστές

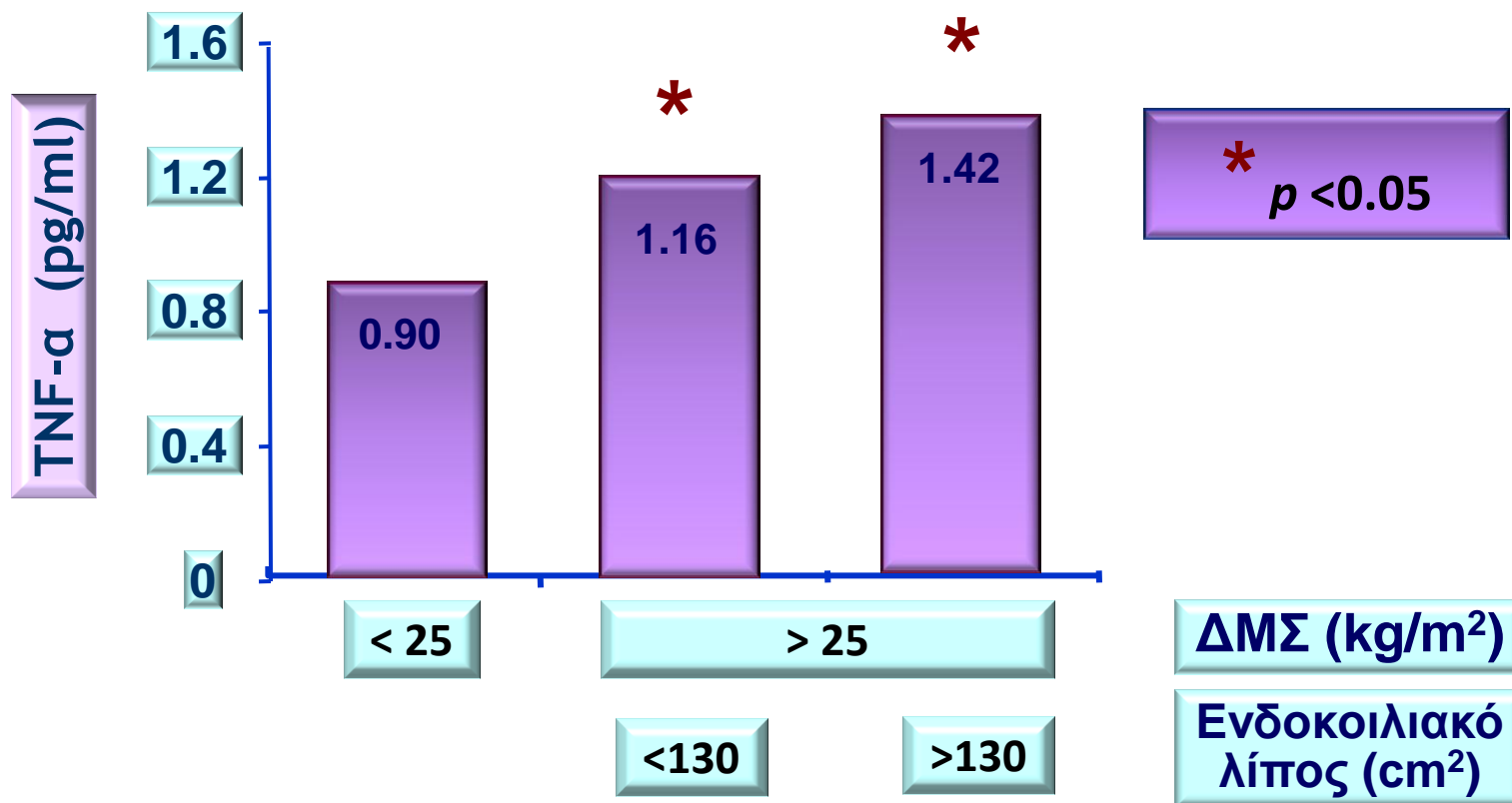
	Άνδρες (N=1434)	Γυναίκες (N=1275)
	Λευκά αιμ	Λευκά αιμ
ΔΜΣ	0.265	0.168
% Λίπος Σώματος	0.269	0.195
Περίμετρος Μέσης	0.255	0.167
	$p < 0.01$	$p < 0.01$

Αυξημένα επίπεδα CRP αίματος ανάλογο το σωματικό βάρος NHANES 1988-1994

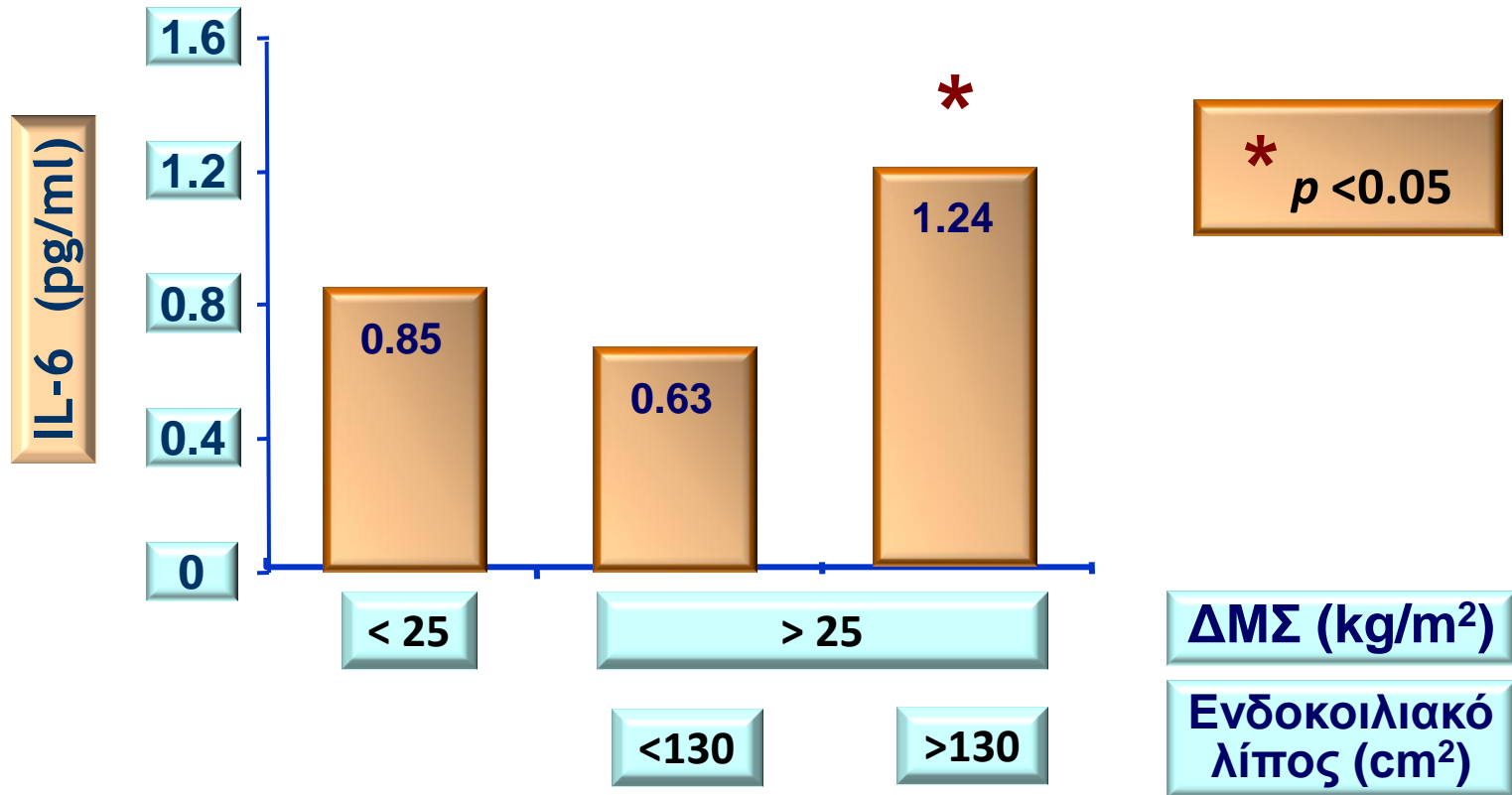

Τα επίπεδα TNF-α ορού, ανάλογα με το σωματικό βάρος και την ποσότητα του ενδοκοιλιακού λίπους

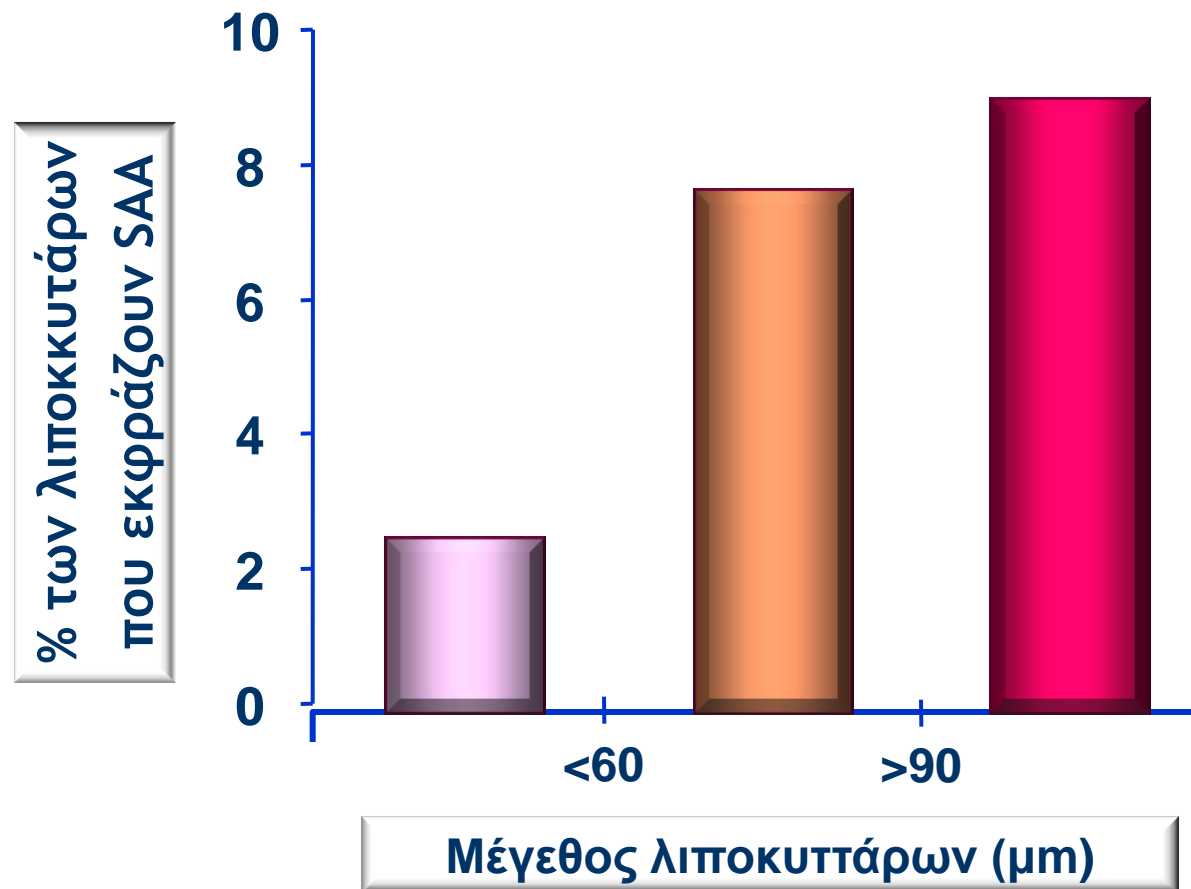

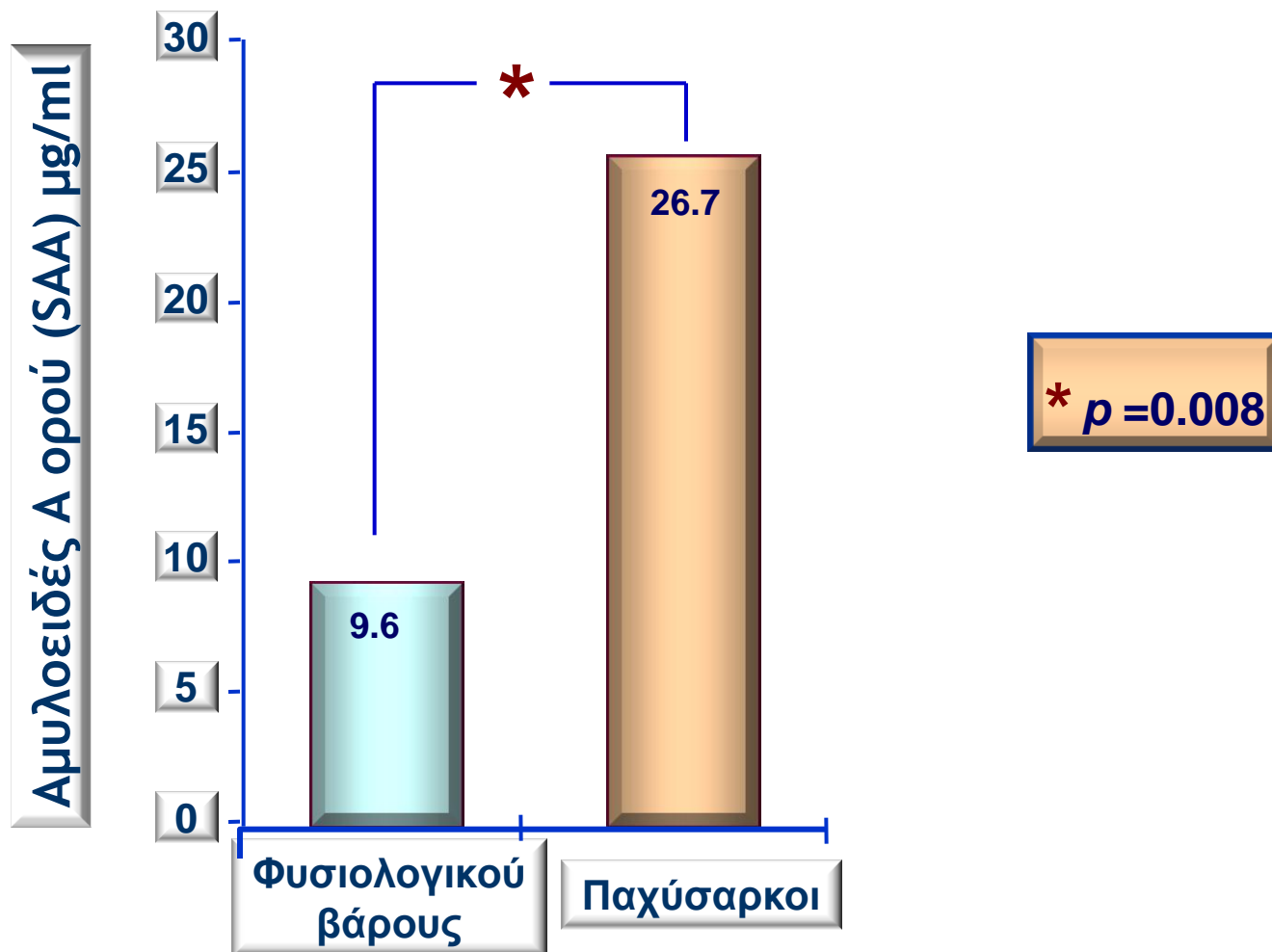
Τα επίπεδα IL-6 ορού, ανάλογα με το σωματικό βάρος και την ποσότητα του ενδοκοιλιακού λίπους

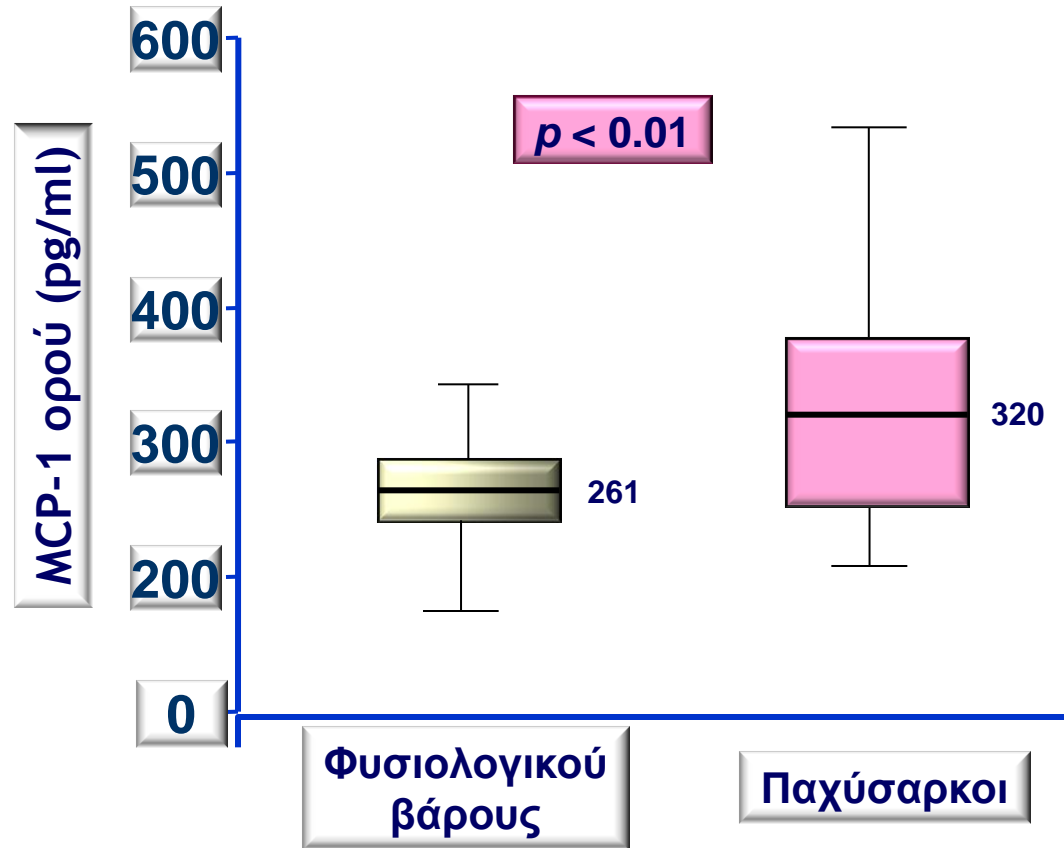
Η έκφραση του Αμυλοειδούς Α (SAA) ανάλογα με το μέγεθος των λιποκυττάρων

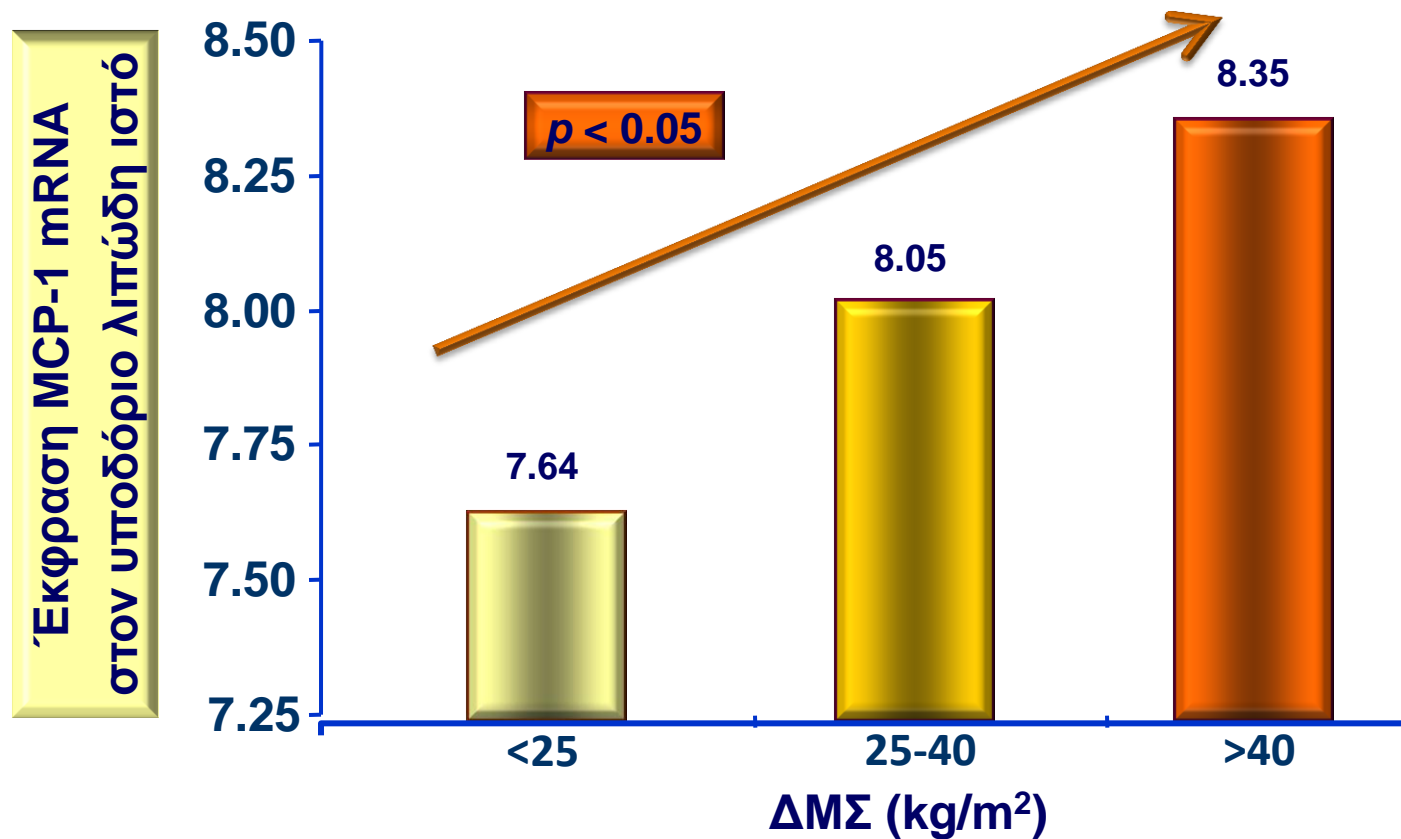
Τα επίπεδα του Αμυλοειδούς Α στον ορό (SAA) είναι υψηλότερα στα παχύσαρκα άτομα

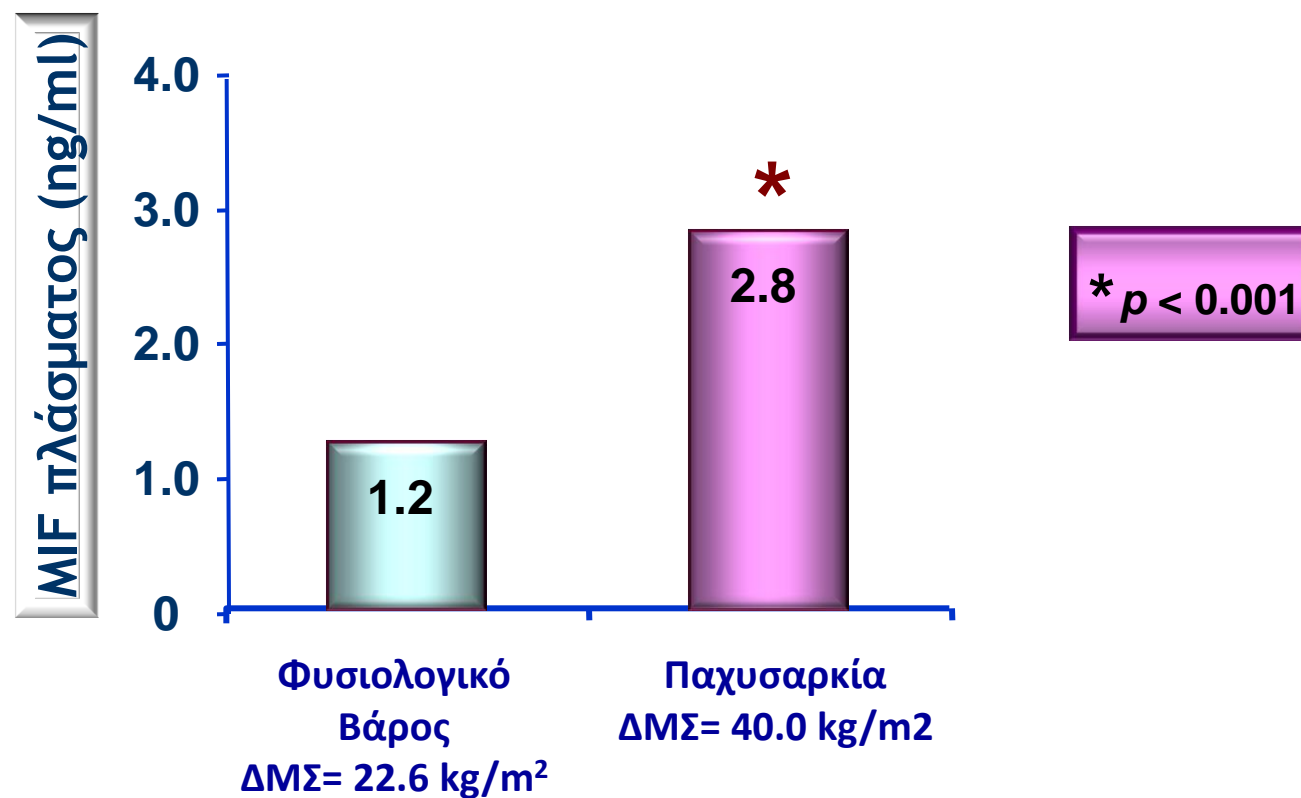
Τα επίπεδα του Monocyte Chemoattractant Protein-1 (MCP-1) είναι αυξημένα στα παχύσαρκα άτομα

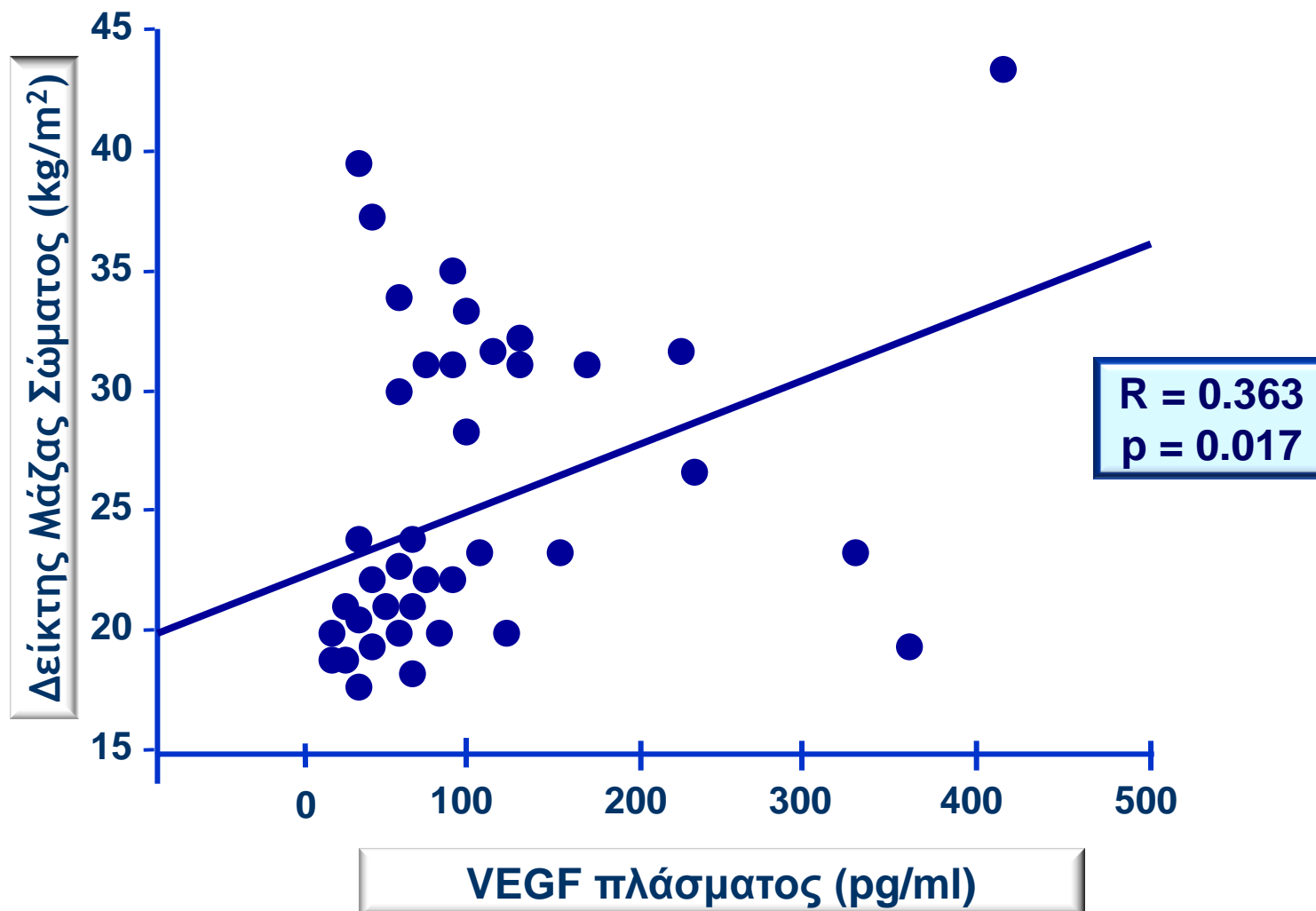
Τα επίπεδα του Monocyte Chemoattractant Protein-1 (MCP-1), αυξάνονται ανάλογα με την αύξηση του σωματικού βάρους

Τα επίπεδα του Migration Inhibitory Factor (MIF) των μακροφάγων είναι αυξημένα στα παχύσαρκα άτομα

Η συσχέτιση του Vascular Endothelial Growth Factor (VEGF) με το σωματικό βάρος

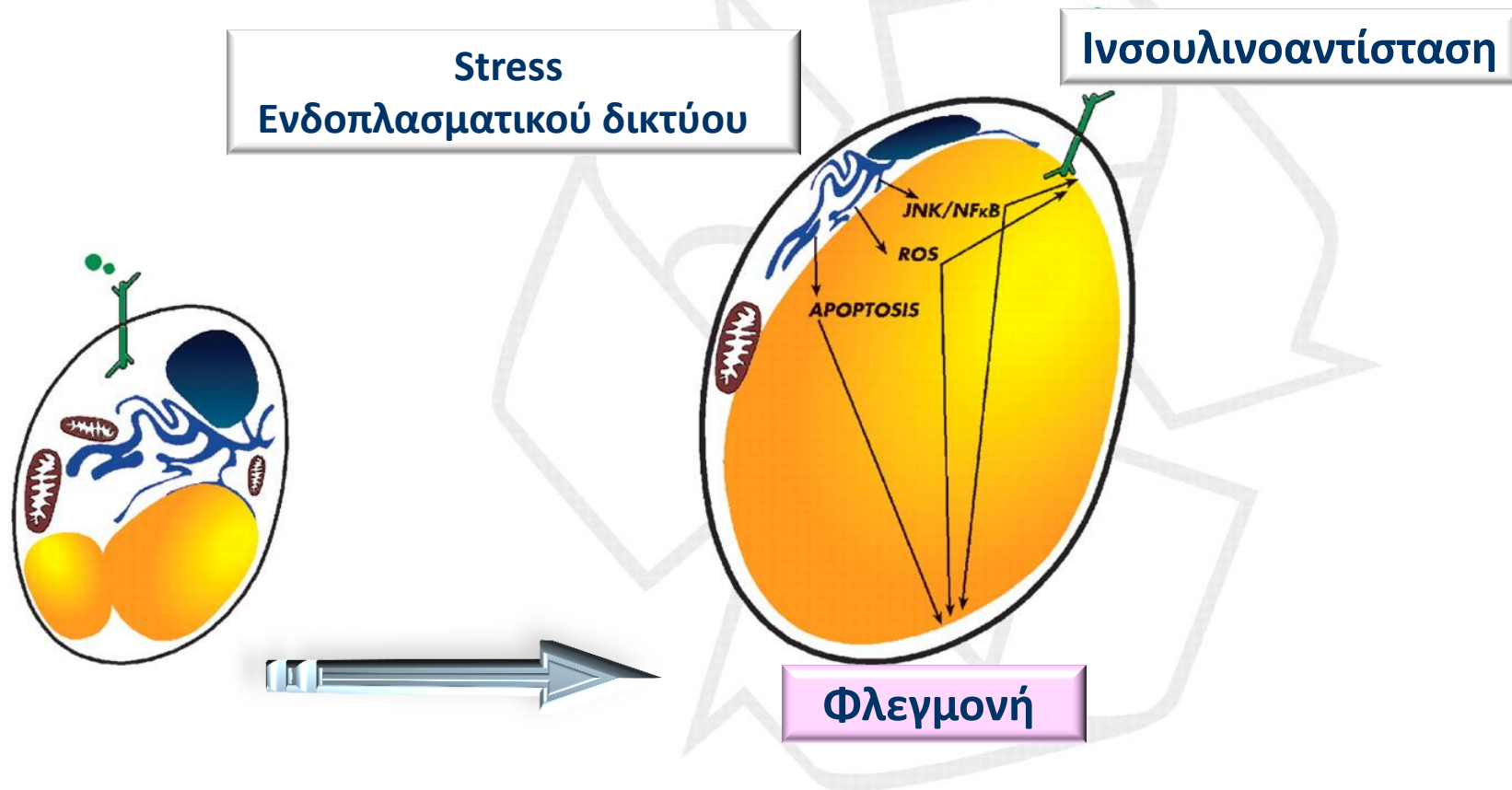
Δομή της Ομιλίας

- 1) Γενικά περί της παχυσαρκίας και της φλεγμονής
- 2) Σχέση της παχυσαρκίας με τη φλεγμονή
- 3) **Μηχανισμοί πρόκλησης φλεγμονής στην παχυσαρκία**
- 4) Η επίδραση της απώλειας βάρους στη φλεγμονή

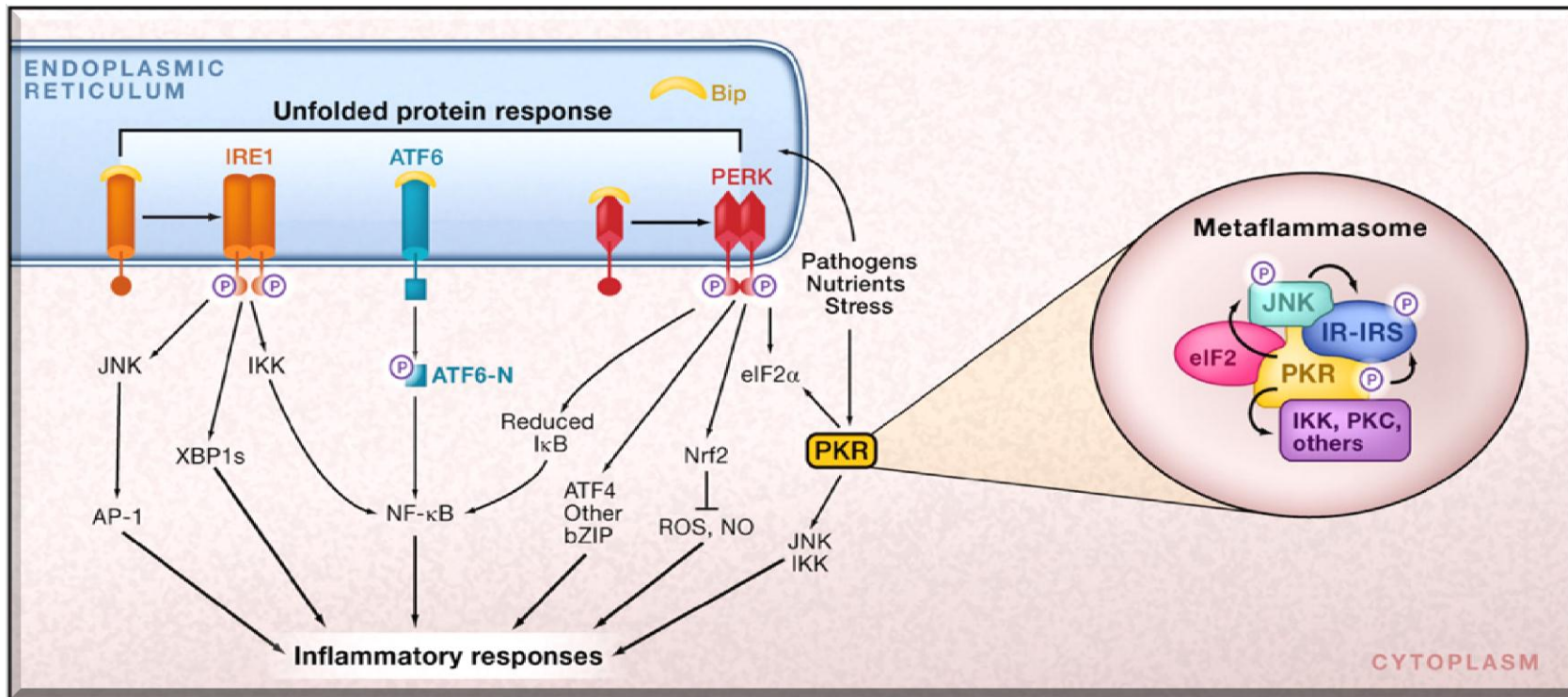

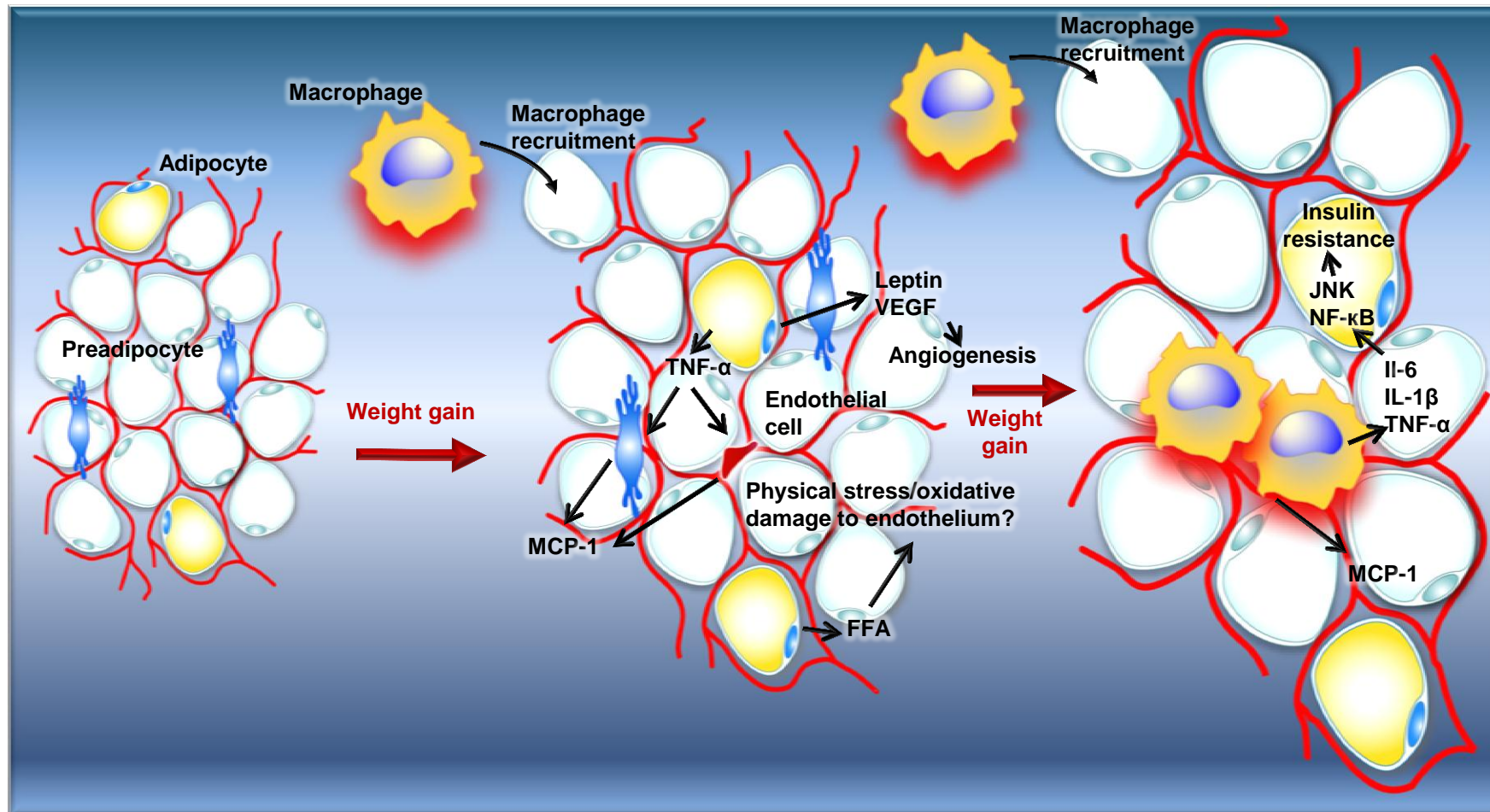
Η αύξηση του μεγέθους του λιποκυττάρου, συνοδεύεται με stress του ενδοπλασματικού δικτύου & φλεγμονή

Το stress του ενδοπλασματικού δικτύου με πολλαπλούς μηχανισμούς προκαλεί φλεγμονή

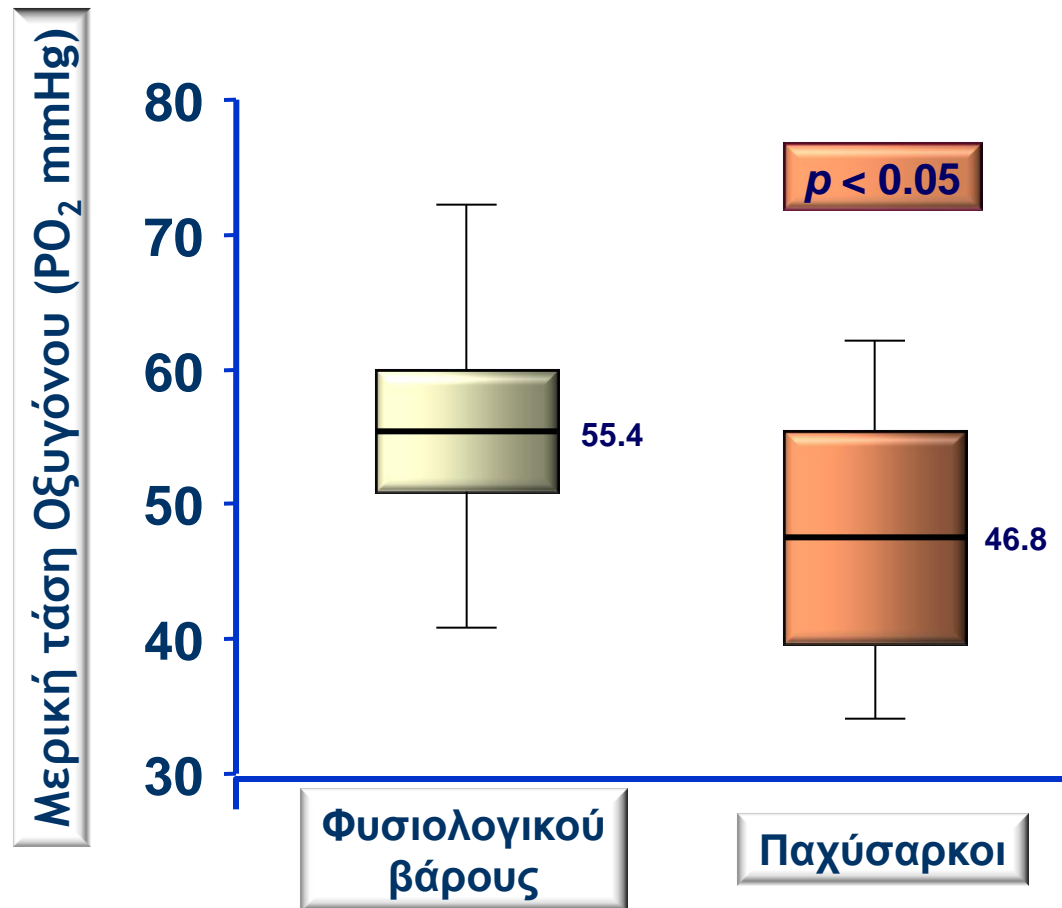
Η παχυσαρκία συνοδεύεται από διήθηση του λίπους με μακροφάγα, φλεγμονή & Ινσουλινοαντίσταση

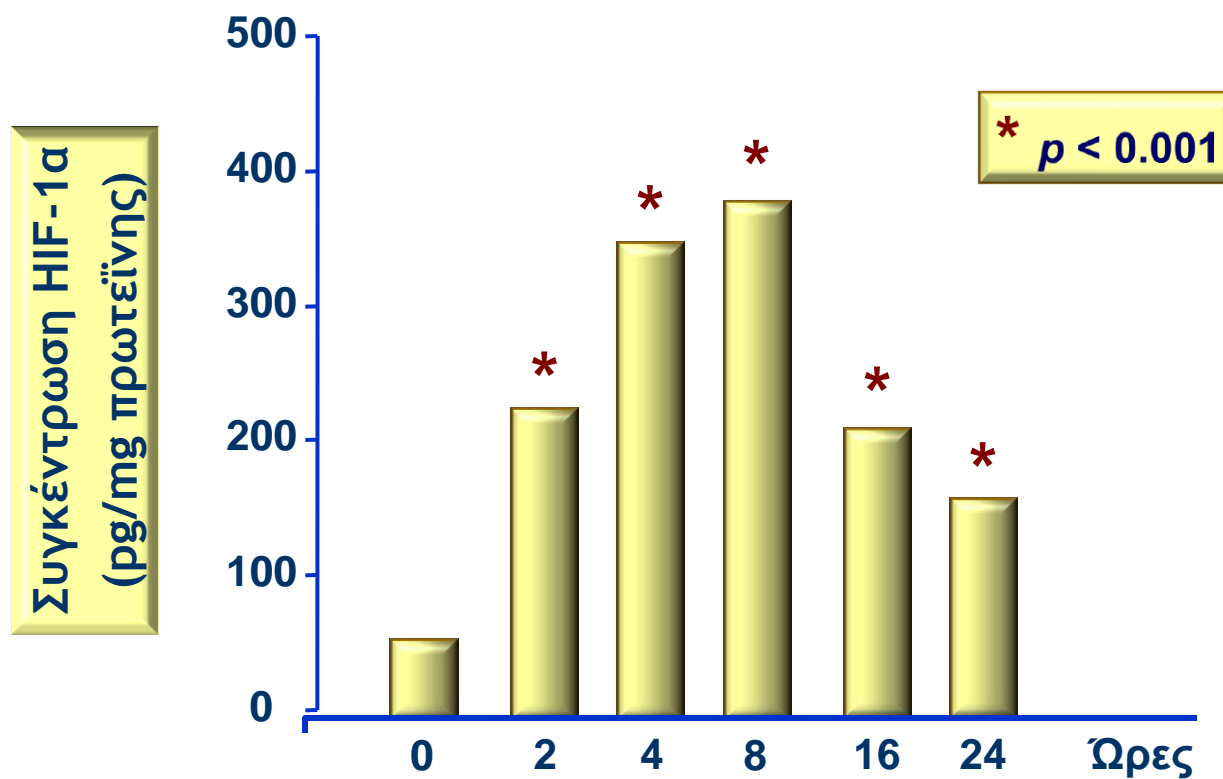
FFA: free fatty acids
 IL-1β: interleukin-1β
 IL-6: interleukin-6
 JNK: jun N-terminal kinase

MCP-1: monocyte chemotactic protein-1
 NF-κB: nuclear factor-κB
 TNF-α: tumor necrosis factor-α
 VEGF: vascular endothelial growth factor

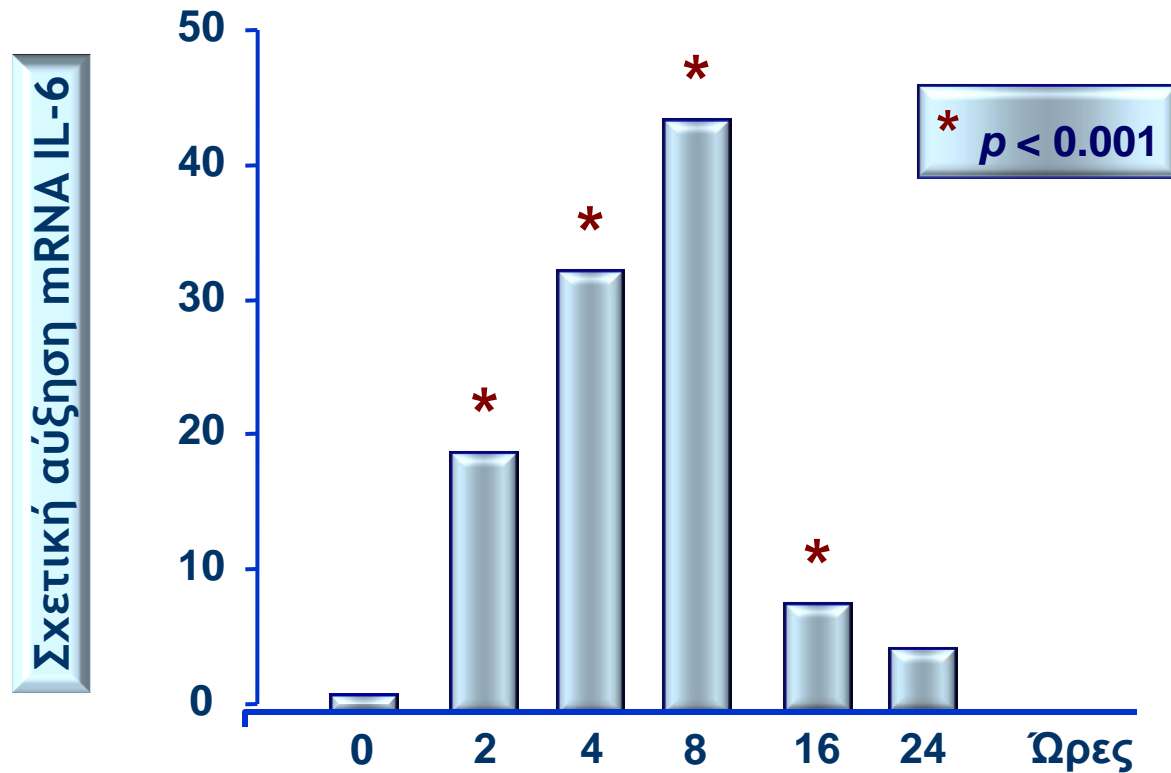
Η οξυγόνωση του υποδόριου κοιλιακού λίπους είναι μειωμένη στα παχύσαρκα άτομα

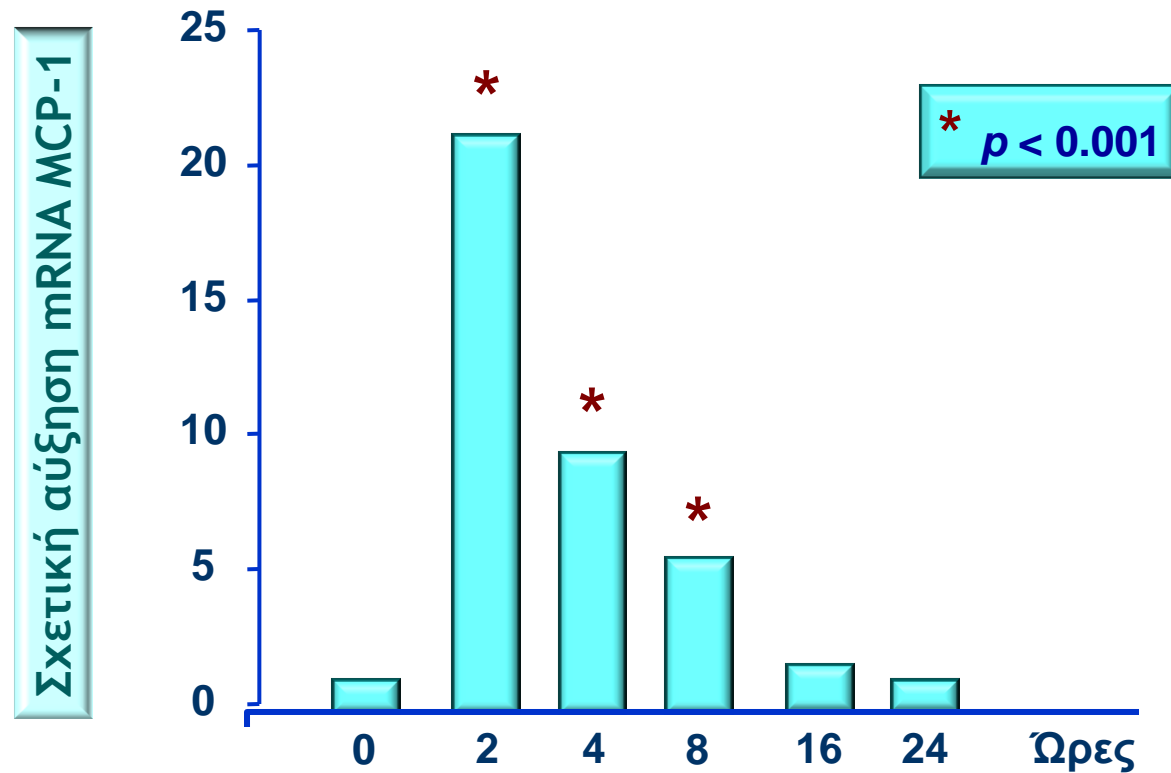
Η υποξία στα ανθρώπινα λιποκύτταρα, συνοδεύεται με αύξηση του Hypoxia Inducible Factor 1α (HIF 1α)

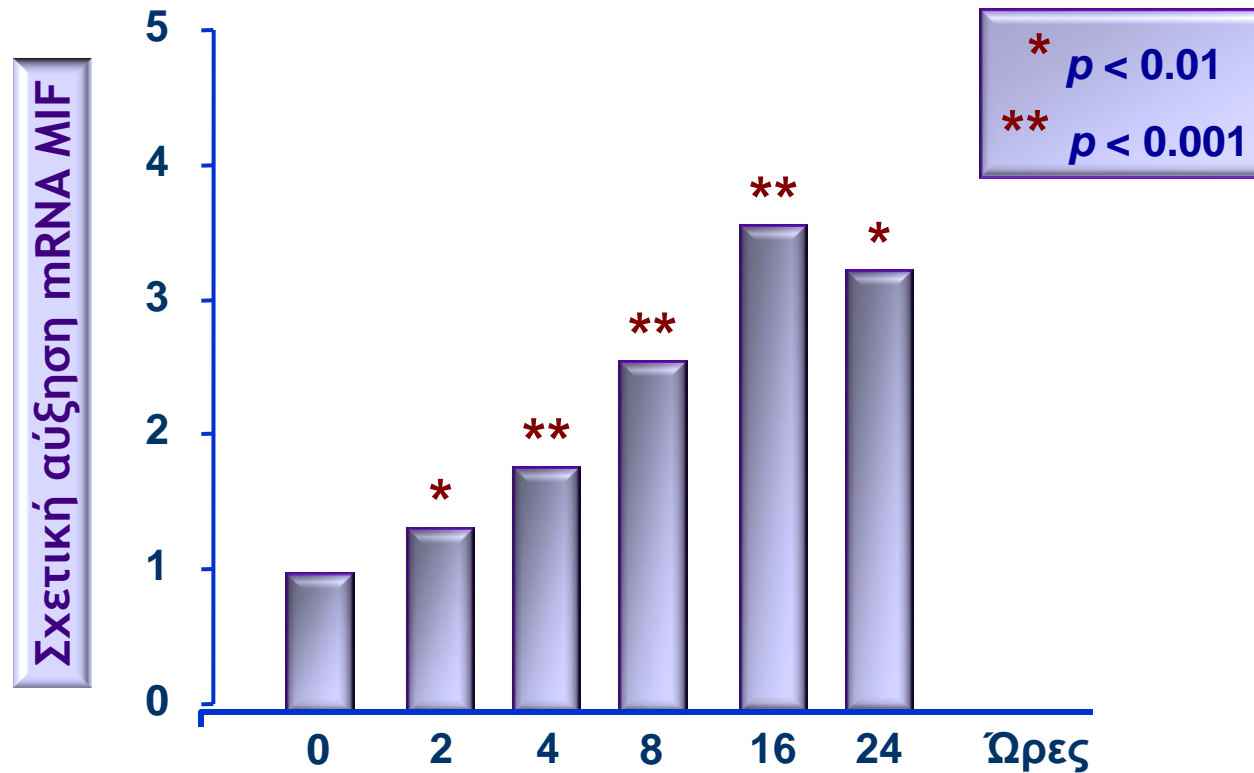
Η υποξία στα ανθρώπινα λιποκύτταρα, συνοδεύεται με φλεγμονή & αυξημένη παραγωγή IL-6

Η υποξία στα ανθρώπινα λιποκύτταρα, συνοδεύεται με αυξημένη παραγωγή Monocyte Chemoattractant Protein-1

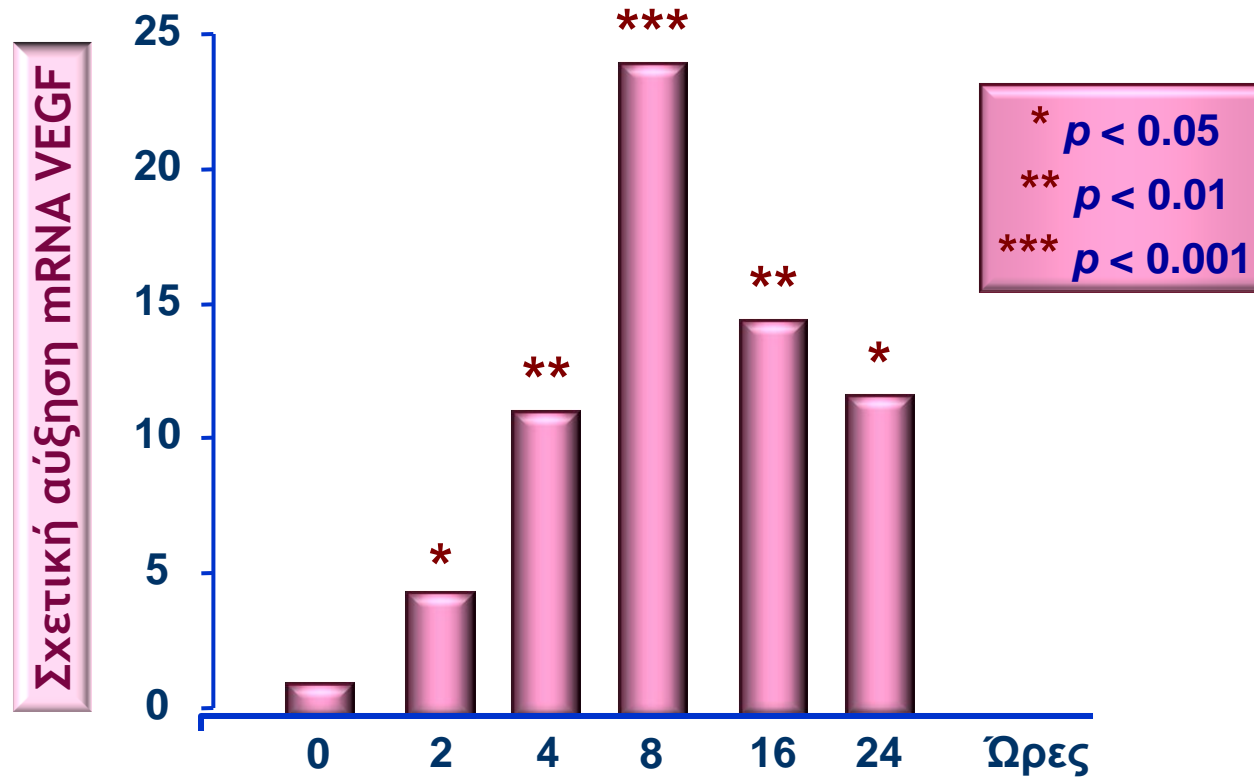

Η υποξία στα ανθρώπινα λιποκύτταρα, συνοδεύεται με αυξημένη παραγωγή Migration Inhibitory Factor (MIF)

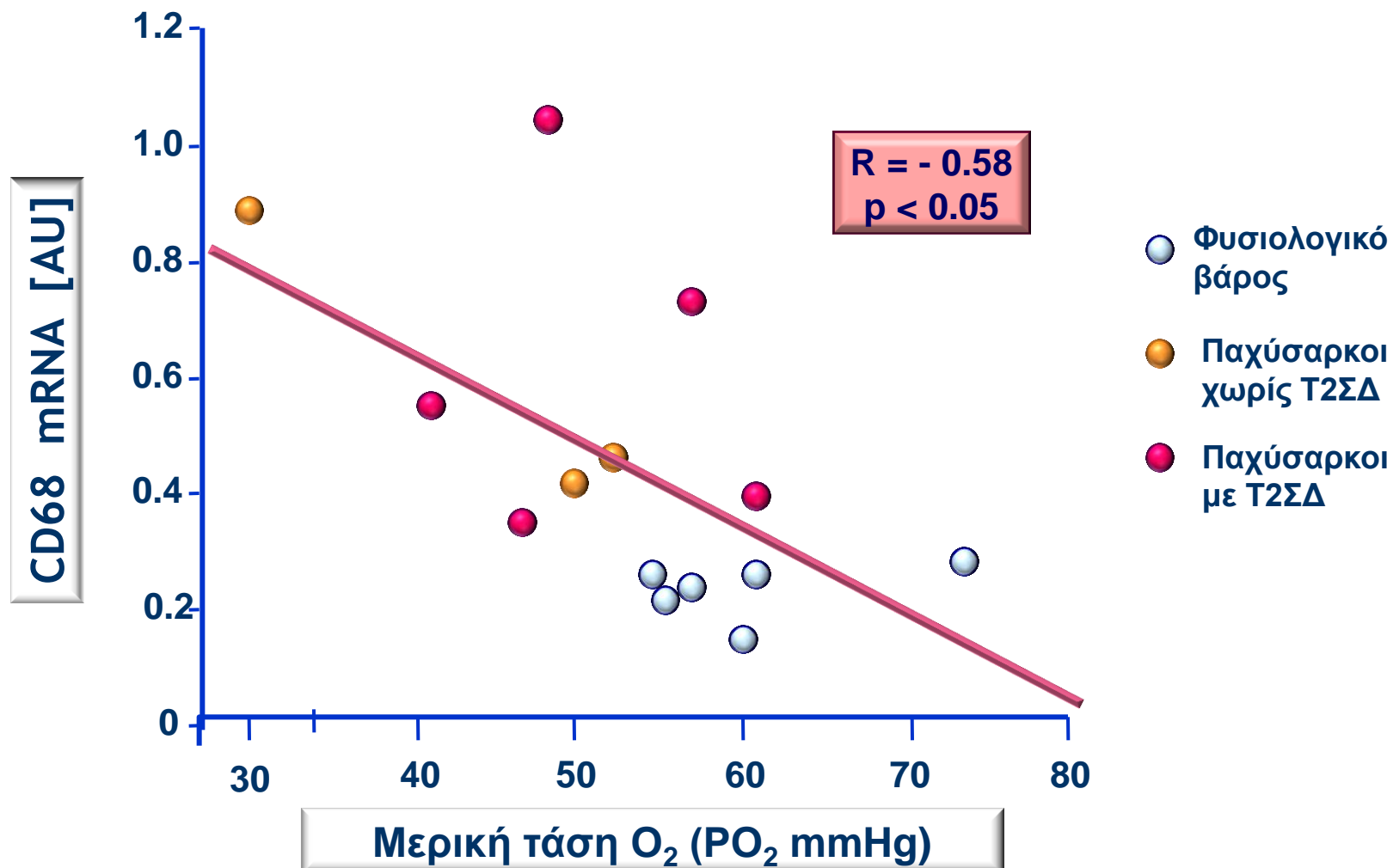

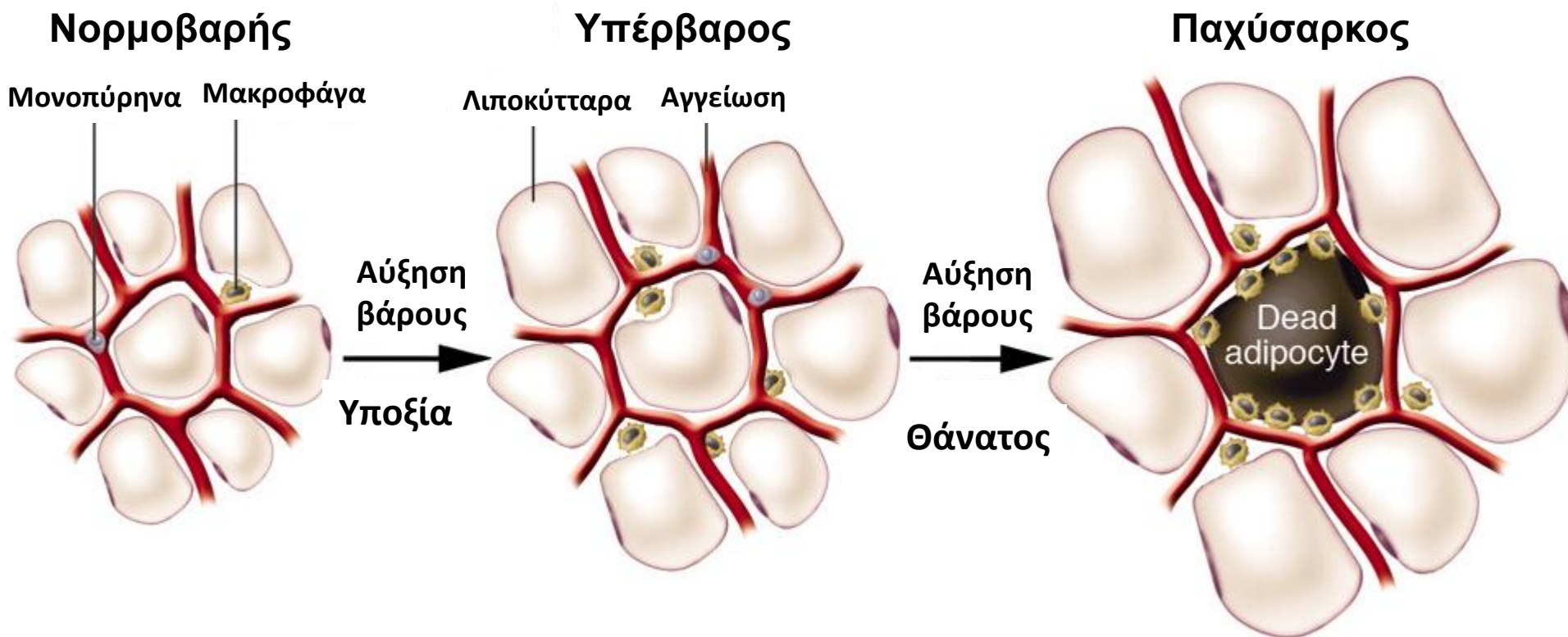
Η υποξία στα ανθρώπινα λιποκύτταρα, συνοδεύεται με αυξημένη παραγωγή Vascular Endothelial Growth Factor

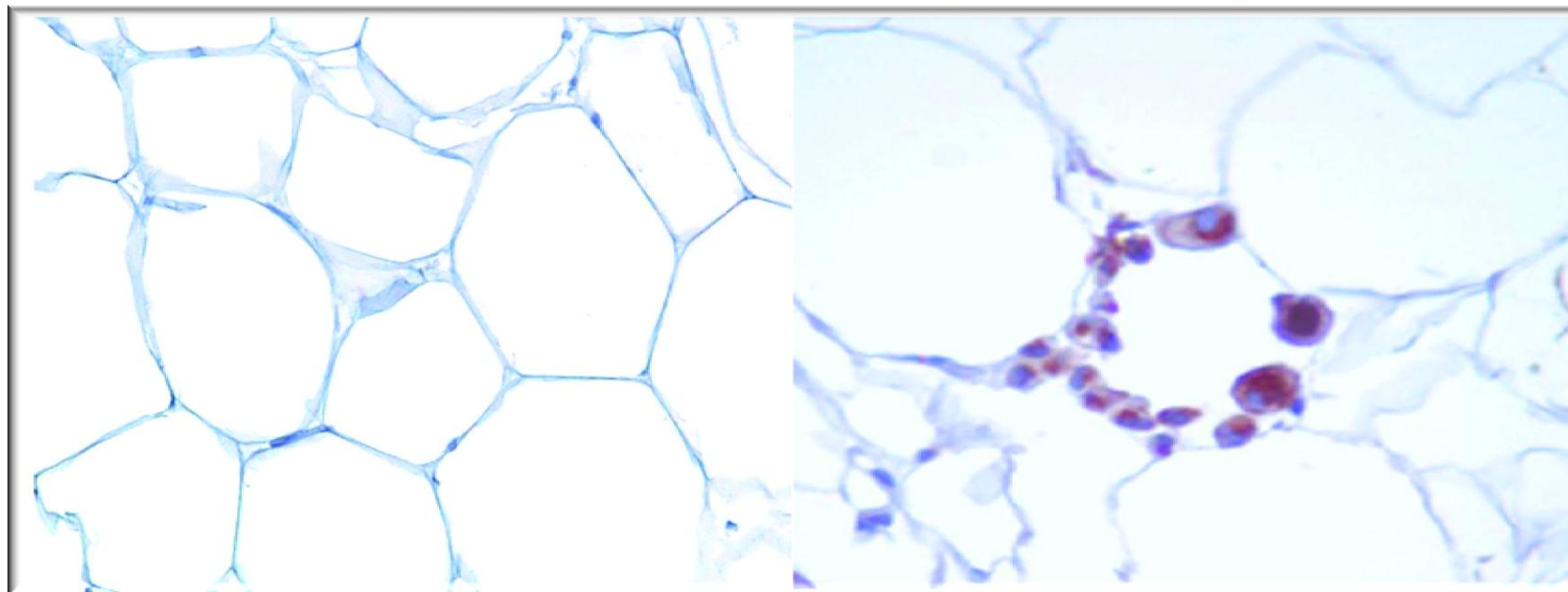
Η υποξία του υποδόριου κοιλιακού λίπους συνοδεύεται με διήθηση από μακροφάγα, στα παχύσαρκα άτομα

Η παχυσαρκία συνοδεύεται από διήθηση του λίπους με μακροφάγα, υποξία, φλεγμονή & κυτταρικό θάνατο

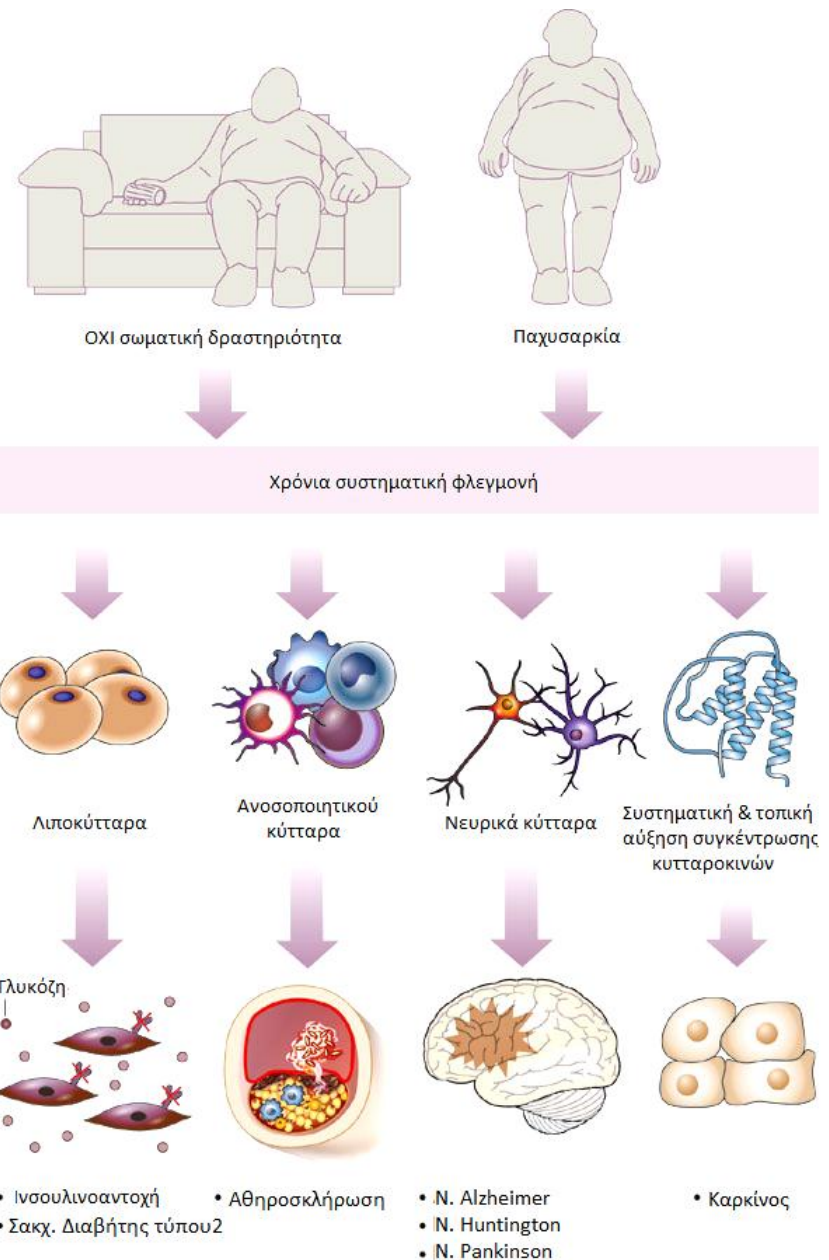

Η παχυσάρκια συνοδεύεται από διήθηση του λίπους με μακροφάγα, υποξία, φλεγμονή & κυτταρικό θάνατο

Η παχυσαρκία & η έλλειψη σωματικής δραστηριότητας οδηγούν

σε χρόνια φλεγμονή & αυτή με τη σειρά της σε πολλές σημερινές παθήσεις

Υποθετικός μηχανισμός ανάπτυξης φλεγμονής στην παχυσαρκία

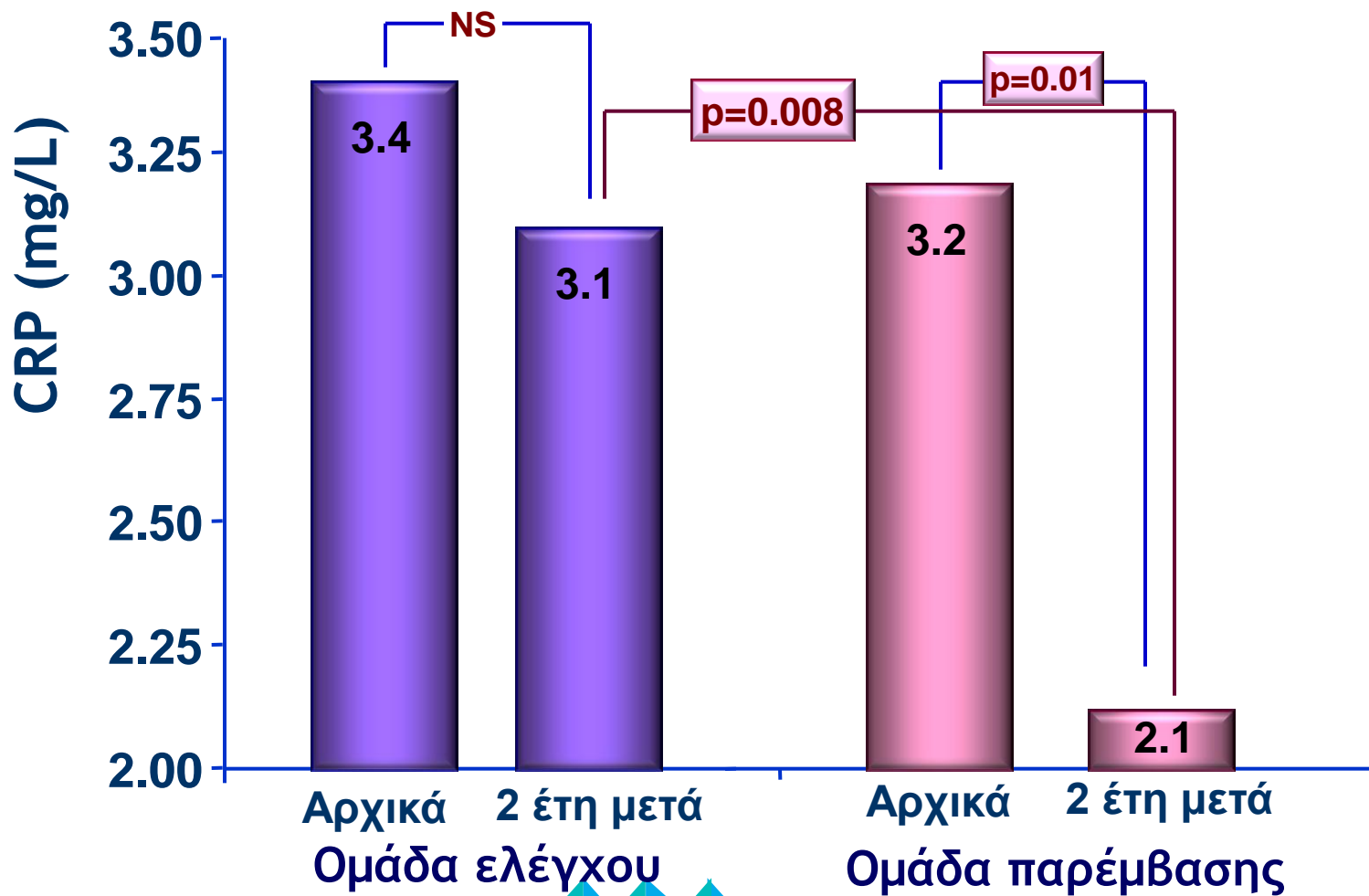

Δομή της Ομιλίας

- 1) Γενικά περί της παχυσαρκίας και της φλεγμονής
- 2) Σχέση της παχυσαρκίας με τη φλεγμονή
- 3) Μηχανισμοί πρόκλησης φλεγμονής στην παχυσαρκία
- 4) Η επίδραση της απώλειας βάρους στη φλεγμονή

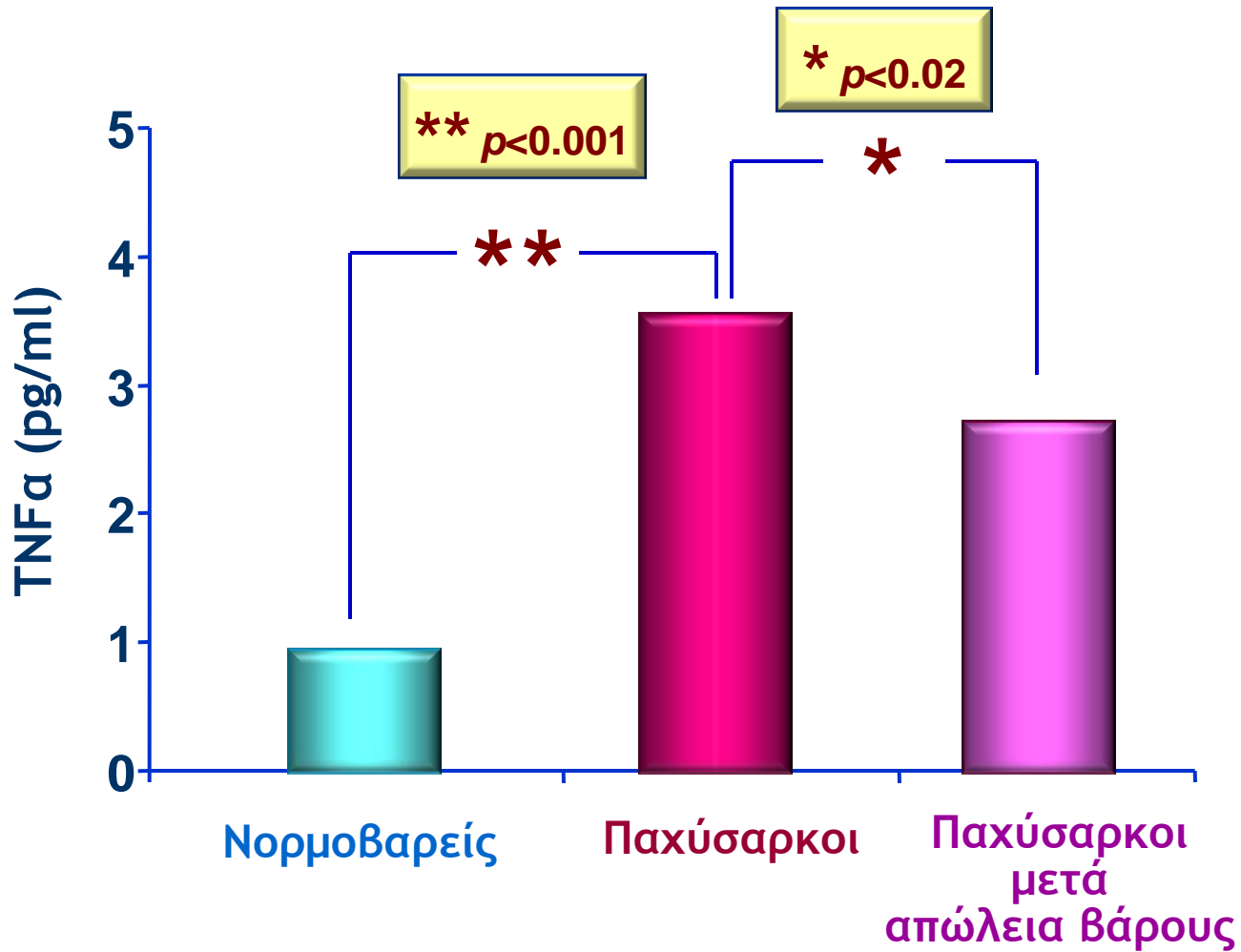

Η επίδραση της απώλειας βάρους μέσω ολιγοθερμιδικής διαίτας, στα επίπεδα CRP αίματος παχύσαρκων γυναικών

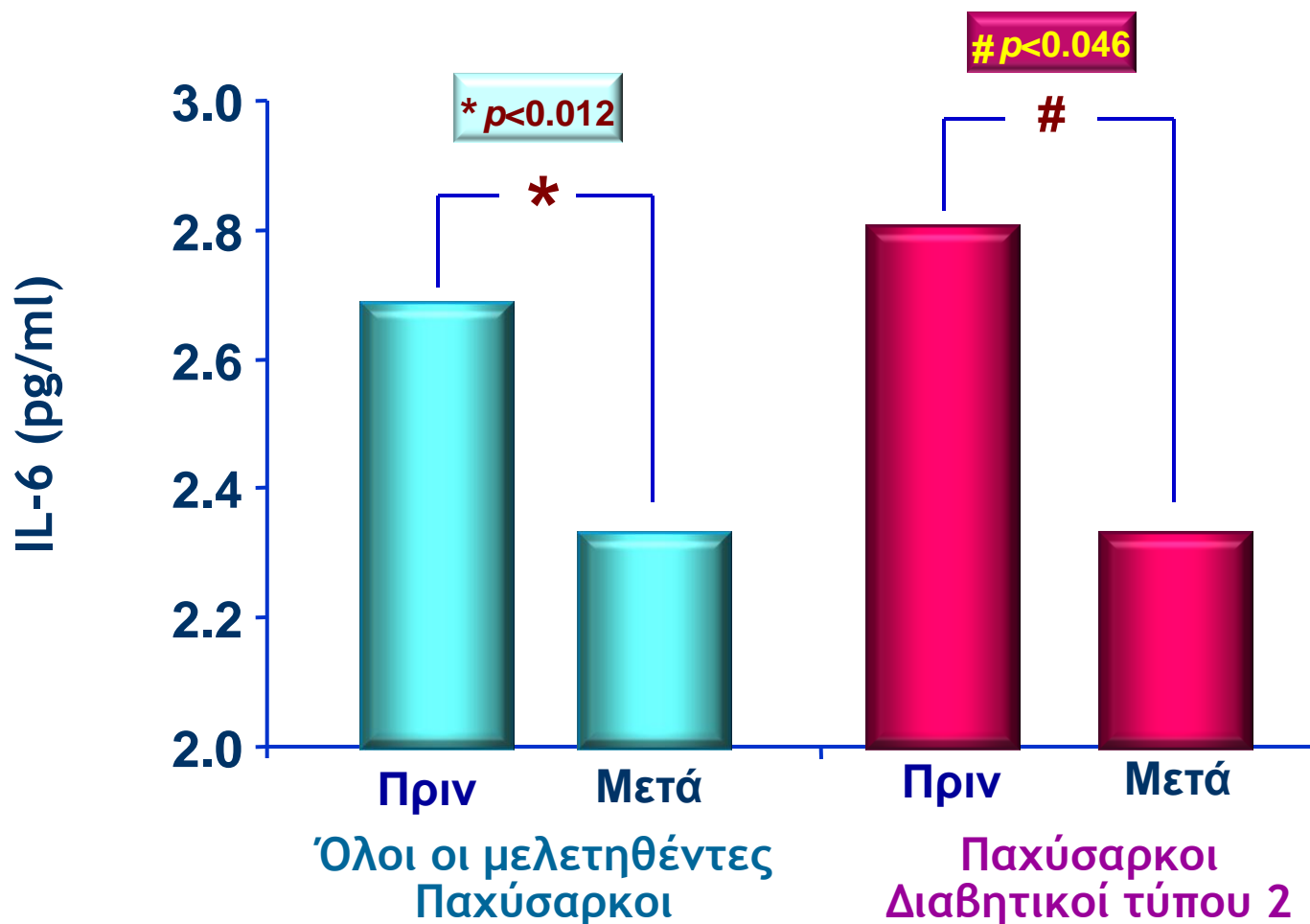

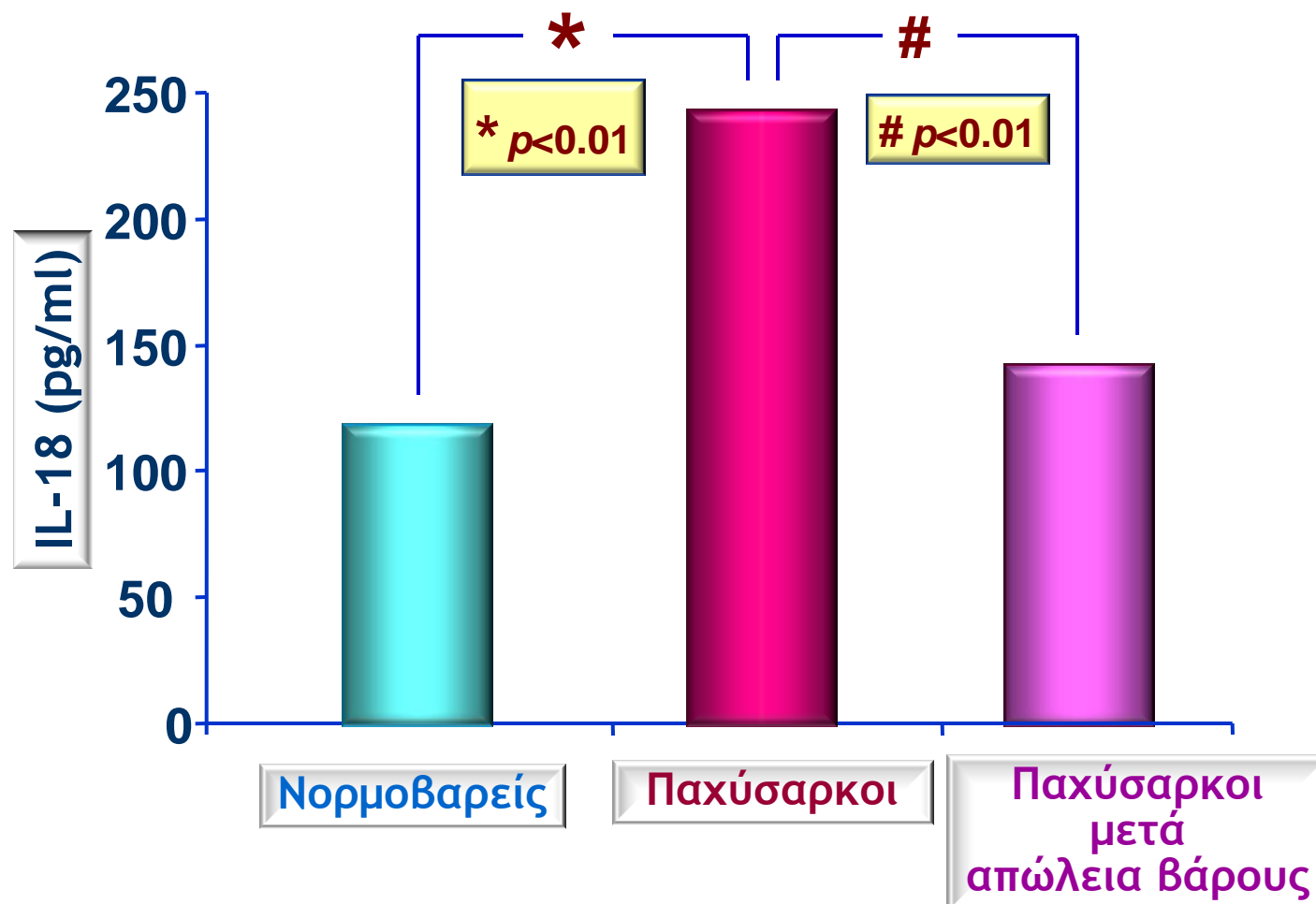
Η επίδραση της απώλειας βάρους, στα αυξημένα επίπεδα TNFα ορού, παχύσαρκων ατόμων

Η επίδραση της απώλειας βάρους, στα επίπεδα IL-6 ορού, παχύσαρκων ατόμων

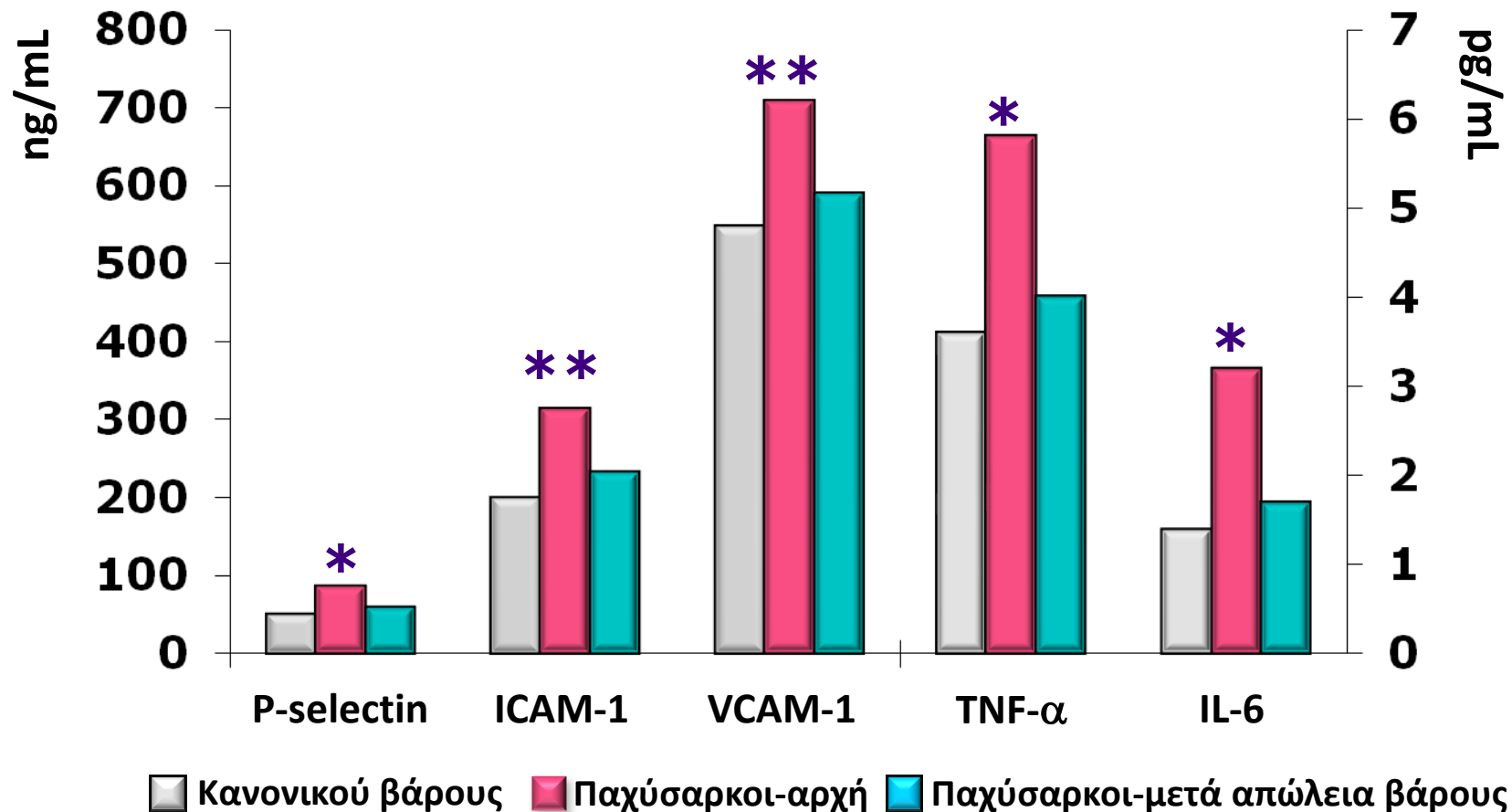
Η επίδραση της απώλειας βάρους, στα αυξημένα επίπεδα IL-18 ορού, παχύσαρκων ατόμων

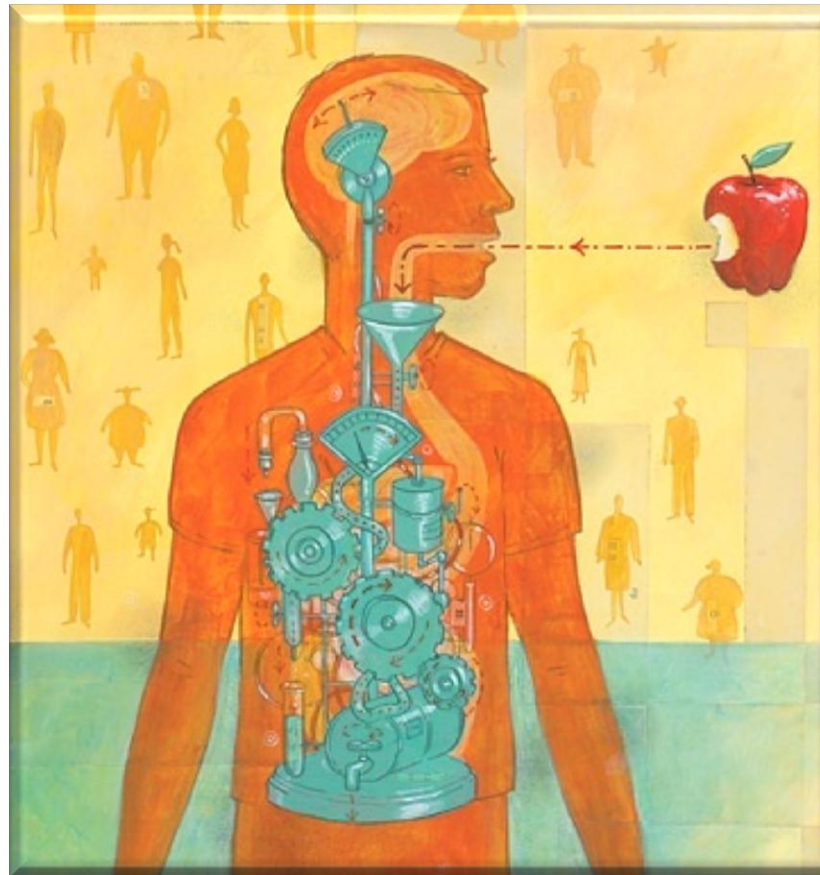

Η επίδραση της παχυσαρκίας & της απώλειας βάρους στους δείκτες φλεγμονής

* $p < 0.01$ vs κανονικού βάρους & μετά 12 μήνες απώλειας βάρους

** $p < 0.02$ vs κανονικού βάρους & μετά 12 μήνες απώλειας βάρους

Σας ευχαριστώ !!!